

Beleidsplan

Hervormde Gemeente Emst

2016-2019

Verantwoording en leeswijzer

Grondslag

De Heilige Schrift is de enige bron en norm voor het kerkelijke leven.
De gemeente weet zich gebonden aan de drie oecumenische symbolen van de Kerk
en de drie formulieren van enigheid.

Doel beleidsplan

Het is een ambtelijke verantwoordelijkheid: de kerkenraad heeft de taak om de gemeente te besturen vanuit een Bijbelse visie en doordacht beleid. Het opstellen van een beleidsplan scherpt de bezinning aan, dwingt tot grondige doordenking en vraagt om het stellen van prioriteiten.

Opbouw en doordenking beleidsplan

We starten met een basishoofdstuk over wezen en roeping van de gemeente. Wie zijn we in Bijbels licht, en wat vraagt de Heere van ons? Vanuit deze basisparagraaf wordt de toepassing gemaakt naar de verschillende kanten van het gemeentelven zoals jeugdwerk, pastoraat en eredienst.

Iedere paragraaf begint met een bijbelse plaatsbepaling, waaraan vervolgens de realiteit wordt gespiegeld. Deze spiegeling leidt tot inventarisatie van aandachts- en gebedspunten. Tenslotte proberen wij aan te geven hoe wij in de toekomst met deze punten denken te moeten omgaan, waarbij wij ook prioriteiten moeten stellen.

Bij de doordenking van de verschillende onderdelen van dit beleidsplan zijn ook andere commissies betrokken geweest, bijvoorbeeld de toerustings- en zendingscommissie. Op hoofdlijnen is over dit beleidsplan door de kerkenraad met de gemeente gecommuniceerd.

Beleidsplan en toekomst

Een beleidsplan is geen spoorboekje. De Heilige Geest is er niet aan gebonden. Het mag echter ook niet voor vier jaar in een bureaula verdwijnen. Wel kunnen we:

1. nieuwe initiatieven en plannen toetsen aan de geformuleerde beleidslijnen;
2. nagaan of de gemeente inderdaad naar dit 'gemaakt bestek' wordt gebouwd;
3. nieuwe ambtsdragers informeren en instrueren over het beleid van de kerkenraad.

Tenslotte

Een beleidsplan is voor ons geen strategisch document waarvan wij alles verwachten. Het is gebrekkig. Wij kunnen niet in de toekomst kijken. We hebben de zegen en de leiding van de Heere nodig. Van Hem is onze verwachting!

De kerkenraad van de Hervormde Gemeente te Emst op 16 februari 2016.

J.L. Theunisse, scriba

Ds. E.v.d. Noort, preses

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Wezen en roeping van de gemeente

Hoofdstuk 2 Eredienst, prediking en sacramenten

Hoofdstuk 3 Kerkenraad

Hoofdstuk 4 Ouderlingen en pastoraat

Hoofdstuk 5 Ouderlingen-kerkrentmeester

Hoofdstuk 6 Diakenen

Hoofdstuk 7 Predikant

Hoofdstuk 8 Jeugdwerk

Hoofdstuk 9 Vorming en toerusting

Hoofdstuk 10 Missionair werk

Bijlagen:

Plaatselijke regeling

“De laatste vijand...” - informatiebrochure over kerkelijke begeleiding bij sterven en begraven

Regeling rondom huwelijksdiensten

Hoofdstuk 1 - Wezen en roeping van de gemeente

1.1 Principiële plaatsbepaling

God vergadert Zich uit eeuwige liefde op aarde een gemeente van zondaren rondom Zijn Woord. Het Griekse woord voor 'gemeente', *ecclesia*, wijst erop dat zij uit de wereld geroepen is, om Gods deugden te verkondigen (1 Petrus 2:9). Het gaat in de gemeente om Hém. Hij is de Heere van de gemeente, die haar door Woord en Geest regeert; hiervoor gebruikt de Heere de ambten. De gemeente (ook wel 'kerk' genoemd, van het Griekse woord *kuriakè*, 'wat van de Heere is') is er geweest vanaf het begin van de wereld, eerst onder het volk Israël, sinds Pinksteren wereldwijd: een gemeente uit Joden en heidenen.

In Eféze 1 lezen wij dat de gemeente een vrucht is van Gods verkiezende liefde. Om Zijn verkiezend welbehagen te realiseren, laat God Zijn Woord wereldwijd prediken om te behouden degenen die geloven (Dordtse Leerregels 1,3). De Heilige Geest is het die mensen, dood in zonde en misdaden, tot een levend geloof in de gepredikte Christus brengt. Daarom kan van de gemeente gezegd worden dat zij een vergadering is van alle ware Christgelovigen (Ned. Geloofsbelijdenis art.27, Heid. Cat. zondag 21). De gemeente is niet alleen herkenbaar aan het liefhebben van Christus, maar ook aan haar wandel in deze wereld. In tegenstelling tot de hoer Babylon draagt de gemeente van Christus in het boek Openbaring de gestalte van de bruid.

Naast *geloofsgemeenschap* is de gemeente ook *verbondsgemeenschap*. We zien dit niet alleen in het Oude Testament bij het volk Israël, maar ook in het Nieuwe Testament waar de Heere ook werkt in de lijn van de geslachten, in de lijn van het verbond. Als teken en zegel hiervan gaf Hij ons de Heilige Doop. Vanuit de verbondsbelofte wordt ieder gemeentelid opgeroepen tot geloof en bekering. Omdat de geloofsgemeenschap en de verbondsgemeenschap (helaas) niet samenvallen, bevindt de gemeente zich voortdurend in het spanningsveld van zichtbare kerk en onzichtbare kerk. Een ander spanningsveld is dat tussen eenheid en verscheidenheid.

De Bijbel kent veel beelden voor de gemeente. Ieder beeld drukt een specifiek kenmerk van de gemeente uit: heiligen, uitverkorenen, geliefden, geroepenen, tempel van de Heilige Geest, lichaam van Christus, zout der aarde, licht der wereld, kudde, wijngaard. Ook de Hervormde Gemeente te Emst is openbaring van de ene, heilige, algemene en christelijke kerk. Zij is van de Heere en heeft tegelijkertijd te strijden met allerlei zonden en gebreken in haar midden.

De gemeente is geroepen haar Heere te belijden en te volgen, elkaar te dienen, in de wereld Zijn Woord uit te dragen en Hem te loven en te prijzen.

1.2 Positie van de gemeente binnen de PKN

Bij besluit van 6 april 2004 heeft de kerkenraad zich verbonden aan het Convenant, zoals dat door de classis Alblisserdam is opgesteld. Wij weten ons hiermee exclusief gebonden aan de Heilige Schrift, naar de vertolking van de gereformeerde belijdenis (Nederlandse Geloofsbelijdenis, Heidelbergse Catechismus en de Dordtse Leerregels). Wij begeren door Gods genade te blijven strijden tegen alles wat door het Woord van God verworpen wordt en tegen alles wat met het gereformeerde belijden in tegenspraak is. Concreet betekent dit voor onze gemeente onder andere:

- Wij erkennen de onveranderde Augsburgse Confessie en de Catechismus van Luther *niet zonder meer* voor het belijden en het leven van onze gemeente en voor de kerk als geheel, zodat dit ook betrekking heeft op ons woord en werk in de meerdere vergaderingen;
- Wij erkennen en aanvaarden de Theologische Verklaring van Barmen en de Konkordie van Leuenberg *niet zonder meer als* (mede) bepalend voor het belijden in het heden;
- Wij houden vast aan het primaat van de kinderdoop als teken en zegel van Gods genadeverbond;
- Eerst na openbare belijdenis des geloofs is er toelating tot de tafel des Heeren;
- Alleen belijdende leden zullen tot de ambten verkozen worden;
- Het actieve kiesrecht berust bij de belijdende leden van de gemeente;
- Andere levensverbintenissen dan tussen man en vrouw zullen niet worden (in)gezegend;
- De verkiezing van een predikant zal door de kerkenraad geschieden.

Vanuit dit uitgangspunt wil de kerkenraad haar ambtelijke verantwoordelijkheid over de Hervormde

Gemeente te Emst uitoefenen, zoals ze ook vanuit dit uitgangspunt haar plaats hoopt in te nemen in het geheel van de kerk.

Dit beleidsplan is de concrete uitwerking van deze positie. Ten aanzien van een aantal concrete zaken zal principieel en inhoudelijk positie gekozen worden ten opzichte van de bepalingen van de kerkorde. De naam van de plaatselijke gemeente is *Hervormde Gemeente te Emst*. Haar leden heten *Hervormd*. Zaken in onze gemeente waarvoor we de Heere danken, zijn met name een levend geloof onder jongeren en ouderen, het omzien naar elkaar, verdraagzaamheid, betrokkenheid, honger naar de uitleg en de toepassing van het Woord in de prediking en Avondmaalsgang.

1.3 Aandachts- en gebedspunten

1. We ervaren in alle opzichten dat ook het gemeente-zijn nog ten dele is;
2. Het geloofsgesprek binnen de kerkenraad heeft een plaats; het streven is om minimaal 2 x per jaar in de vergadering echt ruimte te nemen voor een inhoudelijk thema.
3. Veel Emstenaren behoren tot de gemeente zonder een actieve of levende verhouding met de gemeente en (zeer waarschijnlijk) met de Heere van de gemeente;
4. Een deel van de betrokken gemeenteleden is niet of nauwelijks betrokken op andere activiteiten dan de erediensten;
5. Het individualisme is ook in onze gemeente een dreigend gevaar;
6. Er is groei van binnenuit (natuurlijke aanwas), ook wel enigszins van buitenaf; we willen steeds oog blijven hebben voor buitenkerkelijken en mensen die vanuit andere kerken overkomen.
7. Vanwege de ontwikkelingen in het landelijk kerkverband ervaren we naast verbondenheid vaak een grote en pijnlijke afstand tot de kerk in haar geheel.

Hoofdstuk 2 - Eredienst, prediking en sacramenten

2.1 Principiële plaatsbepaling

Het hart van het gemeentelijk samenkomen is de bediening van het Woord Gods. Als er in de Schrift over de prediking wordt gesproken gebruikt met name het Nieuwe Testament een woord, dat letterlijk betekent: aankondiging, proclamatie (kerugma). Het is een woord dat in de oudheid gebruikt werd voor de proclamatie die werd afgekondigd als een koning de overwinning had behaald over de vijand. Zo'n koning stuurde dan een bode naar de hoofdstad, die daar ten aanhoren van het volk verkondigde dat de overwinning was behaald. Datzelfde woord wordt nu ook gebruikt als de Schrift het heeft over de prediking van het Evangelie. Het Evangelie prediken wil niets anders zijn dan de proclamatie van de Koning der koningen waarin Hij verkondigt dat de vijand is overwonnen en Zijn volk is bevrijd uit alle nood en dood. Prediking is verkondiging, die berust op een feitelijke werkelijkheid. De overwinning is bevochten. Dat staat vast. Het is geschied! Het gaat mede om het doorgeven van feiten. De overwinning *is* geschied op Golgotha en op de Paasmorgen. Het heil is verworven. Dat geeft de prediking haar eigen karakter. Zij krijgt daardoor het karakter van een proclamatie die voor geen tegenspraak vatbaar *is*. De waarheid staat niet ter discussie. Dat vereist van hen die prediken, dat zij geheel en al dienaren van het Woord zijn, want de enige bron van de verkondiging is de Schrift. Ook de eigen mening van de predikant is onderworpen aan het gezag van het Woord. Daarom is het nodig dat de gehele Schrift aan bod komt in de prediking. Er mag geen selectie worden toegepast al is de prediker anderzijds wel gehouden aan het kerkelijk jaar, waardoor bepaalde gedeelten uit de Bijbel meer aan bod komen dan andere. In de prediking zal Christus centraal staan.

OT en NT vormen een eenheid. Dat betekent voor de prediking uit het OT dat zij heenwijzing is naar Christus Jezus, de Gezondene van de Vader voor Israël en de heidenvolkeren. De kerk is verbonden met Israël. De kerk vervangt Israël niet, maar is als een wilde tak ingeënt in de natuurlijke olijfboom Israël. Deze verbondenheid met Israël zal in de prediking en in de voorbede tot uitdrukking moeten

komen.

De prediking heeft 2 hoofdelementen: de uitleg van de Schrift en de toepassing daarvan naar de hoorders van vandaag. In de toepassing dient de prediking rekening te houden met de verscheidenheid onder de hoorders wat betreft geestelijk leven, geloof, bekering, vragen en moeiten. Omdat het Woord van God iedereen moet bereiken, moet het in verstaanbare taal verkondigd worden. De kerkenraad is eindverantwoordelijk voor de prediking.

2.2 Huidige situatie

2.2.1 Kerkdiensten en liturgie

In onze gemeente worden iedere zondag, evenals op Bid- en Dankdag twee kerkdiensten gehouden. Daarnaast wordt er een dienst gehouden op Eerste en Tweede Kerstdag, Goede Vrijdag, Tweede Paasdag, Hemelvaartsdag, Tweede Pinksterdag, en op Oudejaarsavond en Nieuwjaarsmorgen.

In huwelijksdiensten wordt niet afgeweken van de gangbare orde in de zondagse erediensten.

Bij een begrafenis vindt een afscheidssamenkomst plaats. Dit is geen ambtelijke dienst.

In de kerkdiensten is er veel aandacht en tijd voor de prediking. God komt tot ons in Zijn Woord.

Omdat de prediking het hart is van de gemeentelijke samenkomst, beslaat zij de meeste ruimte in de eredienst. Hieromheen is er gebed, samenzang, wet of geloofsbelijdenis, dienst der offerande en op gezette tijden de bediening van de sacramenten.

Voor iedere dienst komt de kerkenraad bijeen in de consistorie. De afkondigingen worden doorgenomen en nadat door de dienstdoende ouderling het consistoriegebed is gedaan, gaat de kerkenraad de kerkzaal in. Na afkondigingen en voorzang brengt de dienstdoende ouderling de predikant naar de preekstoel en drukt hem de hand waarmee de verantwoordelijkheid voor de kerkdienst aan hem wordt overgedragen. De handdruk na afloop van de kerkdienst bedoelt het omgekeerde.

De afkondigingen voor de dienst omvatten o.a.: welkom/voorganger/collecten/voorbede/mededelingen/Schriftlezing en voorzang.

Vóór het votum en de groet is er gelegenheid tot stil gebed. Tijdens de morgendienst wordt de Wet des HEEREN gevolgd door de samenvatting gelezen, in de tweede dienst het Apostolicum, de Geloofsbelijdenis van Nicéa of teksten uit andere belijdenisgeschriften. Voor de Schriftlezing wordt de Herziene Statenvertaling gebruikt. De gemeente zingt de Psalmen en de enige Gezangen uit de Berijming van 1773. Na de dienst spreekt de dienstdoende ouderling in de consistorie een dankgebed uit. De morgendiensten beginnen om 9.30 uur. In de maanden maart tot en met oktober worden er avonddiensten gehouden die om 18.30 uur beginnen. De middagdiensten in de overige maanden beginnen om 15.00 uur.

De kerkenraad verwacht dat ieder in de kerk gepast gekleed is en zich tijdens de kerkdienst eerbiedig gedraagt.

2.2.2 De Heilige Doop

Met de Heid.Cat. (Zondag 25) belijden we dat 'de sacramenten heilige, zichtbare waartekenen en zegelen zijn, van God ingezet, opdat Hij ons door het gebruik daarvan de belofte van het Evangelie des te beter te verstaan geve'. De sacramenten zijn door Christus ingesteld en dienen om ons geloof te versterken. De Heilige Doop is ingesteld toen Christus de opdracht gaf: "Ga dan heen, onderwijst al de volken, hen dopend in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heiligen Geest; hun lerend alles wat ik u geboden heb in acht te nemen." (Matth. 28: 19). De Doop vertelt ons wie we zijn, namelijk zondige en onreine mensen. Tegelijk getuigt ze van de genade en liefde van de Heere Jezus Christus, van de rijkdom van Zijn genadeverbond. De vergeving van de zonden wordt er in voorgesteld. Het nieuwe leven met God wordt er in afgebeeld. De Heilige Doop verplicht tot een nieuw leven. Een leven in geloof, een leven met het Woord van God, een leven in de gemeente van de Heere. Er moet dus (geloof) kennis van zaken zijn. Vanuit de Bijbel worden we persoonlijk opgeroepen om zo te leven en onze kinderen daarin voor te gaan. Bij de doop wordt beloofd dit ook daadwerkelijk te doen. Aangezien kinderen van gelovige ouders in het verbond van God en in Zijn gemeente begrepen zijn, dienen zij gedoopt te zijn. Krachtens Gods genadeverbond is Hij de Eerste.

Hij heeft al de hand op ons gelegd toen we er zelf nog geen besef van hadden. De diepste grond van de Doop is de barmhartigheid van God. Dit eenzijdige werk van God staat voorop. De kerkenraad zal enkele weken na de geboorte van een kind een doopdienst beleggen. In de week hieraan voorafgaand zal er een doopzitting plaatsvinden waarin dooponderricht gegeven wordt. Gebruikelijk is dat de predikant en de dienstdoende ouderling hier aanwezig zijn. Volwassen dopelingen zullen doorgaans gedoopt worden in een dienst, waarin vooraf het geloof is beleden. In de regel zal dit gebeuren in de dienst van de Openbare belijdenis van het geloof.

Net als bij het Heilig Avondmaal is er tucht rondom de Doop. Het kan immers voorkomen, dat de Doop vanwege leer of leven (tijdelijk) onthouden wordt. De kerkenraad acht het van groot belang, dat ouders, die hun kind willen laten dopen, zelf ook belijdenis van hun geloof hebben afgelegd of wensen af te leggen.

2.2.3 Het Heilig Avondmaal

Het tweede sacrament dat Christus Zelf ingesteld heeft is het Heilig Avondmaal. Christus heeft het ingesteld voor Zijn gelovigen, om Zijn verzoenend sterven te gedenken. Christus stierf voor onze zonden en daarom moeten we berouw hebben over onze zonden en de diepe betekenis van het Heilig Avondmaal verstaan. Het Heilig Avondmaal wordt gevierd in een samenkomst van de gemeente. In bijzondere omstandigheden kan er ook bij gemeenteleden thuis of in de tehuizen avondmaal gevierd worden. Alleen belijdende leden worden aan het Heilig Avondmaal toegelaten. De viering wordt vooraf gegaan door een week van voorbereiding, welke begint met een voorbereidingsdienst. Ieder wordt opgeroepen om zichzelf te onderzoeken. Er moet geloof en kennis van zaken zijn. In de week van voorbereiding is er een bezinningsavond. Er is ook tucht rondom de Avondmaalsviering. Het kan immers voorkomen, dat bepaalde leden vanwege leer en/of leven geen deel mogen nemen aan de viering. Om hieraan gestalte te geven wordt in de week voorafgaande aan de Avondmaalsviering censura morum gehouden, waarbij in de regel de predikant en de ouderling van dienst aanwezig zijn. Tijd en plaats van censura morum worden tijdig bekend gemaakt aan de gemeente. Na het censura morum is er het bezinningsuur, waarbij een gedeelte uit de Bijbel, het avondmaalsformulier of de belijdenisgeschriften wordt behandeld. Daarnaast zijn samen bidden en zingen belangrijke elementen van deze bijeenkomst. Tijdens de viering is er ambtelijk toezicht door de ouderlingen. Intussen moeten wij wel beseffen dat de tucht er niet is om te verderven, maar om te behouden. Dwalenden moeten zo mogelijk in het goede spoor worden gebracht. Wij kunnen niet in het hart kijken. Over het hart oordeelt de kerk immers niet! Het Avondmaal wordt minimaal vier keer per jaar bediend, eenmaal per kwartaal, in zowel de eerste alsook de tweede dienst. De wijze van Avondmaalsviering is zittend aan tafel. Er is een lichte groei in het aantal deelnemers. Van de deelnemers aan het Avondmaal wordt verwacht dat zij (zo mogelijk) in de voorbereidings- en nabetrachtingdienst niet ontbreken.

2.3 Beleid en accenten

Verantwoordelijkheid voor en betrokkenheid op de eredienst blijft een punt van aandacht. De kerkgang dient niet uit gewoonte of sleur, maar vanuit een innerlijke motivatie te geschieden. Mogelijkheden om gemeenteleden hierbij te helpen: Attenderen op de voorbereiding van de eredienst in persoonlijk gebed. Bidden voor de predikant. Preekbespreking voor 18+. Gebedspunten indienen bij predikant of ouderling. Na de dienst gespreksvragen meegeven of leerpunten etc. Voorbespreken van een dienst en daarbij de mogelijkheden van onze website of sociale media benutten.

Hoofdstuk 3 - Kerkenraad

3.1 Principiële plaatsbepaling

Wij belijden van de Hervormde Gemeente te Emst dat zij Gemeente van God is (1 Petrus 5: 2). De Heere regeert daarom Zelf de gemeente, maar maakt daarvoor gebruik van mensen die Hij met geloof en genadegaven daartoe begiftigt. Zij zijn dienstbaar aan de uitbreiding van Zijn Koninkrijk en

zijn middelen in Gods hand om anderen tot Christus te leiden en in Hem te bewaren. Voorwaarde voor het bekleden van een 'ambt' is vooral een levend geloof dat zich uit in woord en wandel. Verschillende Schriftgedeelten spreken hierover uitvoerig (vooral de beide Timotheüs-brieven). De ambtsdragers worden door God geroepen, door de gemeente verkozen. Niemand kan zichzelf tot ambtsdrager opwerpen of zich in de regering van de gemeente indringen. Alleen belijdende leden van de gemeente kunnen tot ambtsdrager verkozen worden. Ambtsdragers zijn bekleed met een afgeleid gezag: het gezag van het Woord en het gezag van de roeping van Godswege. Hierom wordt aan de gemeente respect en gehoorzaamheid tegenover de ambtsdragers gevraagd (zie ook Heid. Cat. zondag 39). De ambtsdragers samen vormen de kerkenraad. De kerkenraad is het centrale overlegorgaan in de gemeente, belast met de verantwoordelijkheid over de koers, het welzijn en het heil van de gemeente.

Op basis van wat de Schrift ons leert, kiezen wij principieel voor mannelijke ambtsdragers. Wat betreft de zittingstermijn van een kerkenraadslid wordt er een maximale aaneengesloten periode gehanteerd van 3 termijnen van 4 jaar, gerekend vanaf het moment van de eerste bevestiging van betreffende ambtsdrager.

De ambtsdragers hebben een zwijgplicht over wat hen vertrouwelijk ter oren is gekomen. Dit betekent echter niet dat een ambtsdrager of de kerkenraad geen verantwoording kan/moet afleggen aan de gemeente. Hij is immers ook door de gemeente verkozen.

3.2 De ambten

Voor meer informatie over:

Het ambt van ouderling, zie hoofdstuk 4.

Het ambt van jeugdouderling, zie hoofdstuk 8.

Het ambt van ouderling-kerkrentmeester, zie hoofdstuk 5.

Het ambt van diaken, zie hoofdstuk 6.

Het ambt van predikant, zie hoofdstuk 7.

3.3 Structuur van vergaderen en informeren / raadplegen van de gemeente

1. De kerkenraad vergadert (behoudens bijzondere omstandigheden) niet vaker dan 1 keer per maand. De agenda's voor deze vergaderingen moeten evenwichtig door het moderamen worden vastgesteld. Veel 'statistische' en 'zakelijke' informatie kan in een bijlage bij de agenda worden opgenomen. Op de vergadering zelf kan volstaan worden met vragen en opmerkingen over deze informatie;

2. De kerkenraad wil een open en eerlijke communicatie met de diverse commissies en de gemeente bevorderen. Ze kiest er voor om geen informatie over kerkenraadsvergaderingen via de kerkbode met de gemeente te delen. De laatste jaren is beleid gegroeid om de gemeente te informeren en toe te rusten op gemeenteavonden. Zo is er een gemeenteavond geweest over het thema 'ambten' en over 'de eredienst'. Zo kan zowel toerusting als transparantie worden bevorderd, naast de presentatie van jaarcijfers en beleid van kerkvoogdij en diaconie.

3. Wat principiële zaken betreft wijzen we het gebruik van enquêtes, om de mening van de gemeente te peilen af, omdat de kerk geen democratische regering heeft. De kerkenraad wil bij het formuleren van beleid luisteren naar wat vanuit de gemeente wordt ingebracht. Het is de roeping van de kerkenraad dit te toetsen aan het Woord.

3.4 Informatie ten behoeve van gemeenteleden

a. Gemeentegids: de kerkvoogdij geeft indien nodig een nieuwe gemeentegids uit. In de gids staat allerlei informatie met betrekking tot het verenigingsleven en tot de kerkenraad en kerkvoogdij.

b. Website: Op de website staat de meest actuele informatie over activiteiten in de gemeente.

Daarnaast wordt de kopie van de kerkbode elke week geüpload en zijn de erediensten te beluisteren.

b. Informatie met betrekking tot het huwelijk: er is een brochure over het huwelijk. Deze info is ter voorbereiding en ter overweging van betreffende gemeenteleden. De info heeft ten doel om zorgvuldig en bewust voor te bereiden op het huwelijk.

c. Informatie over kerkelijke begeleiding bij sterven en begraven: er is een brochure ontwikkeld om gemeenteleden voor te bereiden op allerlei zaken rondom het sterven. De bedoeling van de info is gemeenteleden hierover vroegtijdig voor te lichten, zodat zij zich op deze dingen kunnen voorbereiden (zie bijlage bij dit beleidsplan). De inhoud van deze brochure is door de kerkenraad vastgesteld als beleid.

3.5. Het dienstwerk van de scriba

De scriba kan een ouderling, ouderling-kerkrentmeester of diaken zijn. Hij is lid van het moderamen. De scriba wordt door de kerkenraad gekozen.

De verschillende deeltaken van de scriba (zie hieronder) kunnen, als de kerkenraad hiertoe besluit, ook door andere ambtsdragers worden uitgevoerd. Het is mogelijk dat voor het uitvoeren van deeltaken een kerkenraadslid als actuaaris wordt benoemd. In overleg worden dan de taken verdeeld. Deeltaken die ook door andere ambtsdragers kunnen worden uitgevoerd zijn voorzien van een *.

- * voorbereiden van de kerkenraadsvergaderingen samen met het moderamen inclusief het vaststellen van de agenda; het bezorgen van de bijbehorende stukken bij de kerkenraadsleden.
- * het behandelen van inkomende post in overleg met het moderamen en/of de kerkenraad; het verzorgen van de uitgaande post
- * het opstellen van de afkondigingen; het onderhouden van de diverse contacten in de gemeente in het kader hiervan.
- het verzorgen van de ledenadministratie, samen met de kerkvoogdij en/of predikant
- het organiseren en begeleiden van de diverse stemmingen, zoals voor de vervulling van vacatures in de kerkenraad, vacature predikant etc. en alle formaliteiten hieromtrent
- het verzamelen van gebeds- en dankpunten voor de voorbede in de erediensten, na informatie vanuit de gemeente en in overleg met de voorganger in de betreffende eredienst.
- communicatie met het zogenoemde (regionale) trio-overleg.
- * het verzorgen van leesmappen voor de kerkenraad
- het informeren van kerkenraad en predikant rond ziekte, overlijden in de gemeente etc.
- het fungeren als aanspreekpunt / vervanger voor de predikant bij ziekte, vakantie, studieverlof, en in de vacature-tijd: spil van informatie uit de gemeente rondom diverse pastorale situaties en berichtgeving in de kerkbode. Dit kunnen ook onverwachte situaties zijn. Een en ander in overleg met de predikant en/of het moderamen.
- overige zaken zijn bijvoorbeeld: jubilea/afscheid/intrede van predikanten, diverse vertegenwoordigingen, informeren over cursussen voor ambtsdragers etc.
- * het vragen van de voorgangers voor de erediensten waarin de eigen predikant niet voorgaat
- * het samenstellen van diverse roosters zoals voor de dienstdoende ouderlingen etc.
- * het notuleren tijdens kerkenraadsvergaderingen.

3.6. Oud ambtsdragers / nieuwe ambtsdragers

Het is belangrijk om goede nazorg te verlenen aan pas afgetreden ambtsdragers. Ook het geven van voldoende informatie aan gekozen nieuwe ambtsdragers is belangrijk. Nieuwe ambtsdragers worden ca. een half jaar lang door een ervaren ambtsdrager begeleid. Dit zou eventueel door de oud-ambtsdrager kunnen zijn, in wiens plaats de nieuwe ambtsdrager gekozen is. Nieuwe ambtsdragers krijgen voorafgaand aan de bevestigingsdienst schriftelijke informatie over de gang van zaken in de consistorie, over de bevestigingsdienst, over de vergaderingen en over zijn taken. Ook een exemplaar van de kerkorde wordt overhandigd.

Hoofdstuk 4 – Ouderlingen en pastoraat

4.1 Principiële plaatsbepaling van het pastoraat

Pastoraat is afgeleid van het Latijnse woord 'pastor'. Dat is te vertalen met 'herder'. Pastoraat is dan ook te omschrijven als herderlijke zorg. Herderlijke zorg wordt in het Nieuwe Testament omschreven als 'toezien op'. Er moet in dit verband gedacht worden aan: wijzen op de Weg en terechtwijzen (Rom. 15: 14 e.v.), opbouwen (1 Thess. 5: 11), versterken en vermanen (1 Thess. 3: 2), omzien naar elkaar (Hand. 15: 36). Artikel 30 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis geeft hiervan een kernachtige weergave. De eigenlijke Pastor, de Heere Jezus Christus, weidt Zijn kudde als de Goede Herder. Hij kijkt niet naar mensen, maar ziet hen. Hij kijkt niet langs mensen heen, maar ziet naar hen om. Hij is met innerlijke barmhartigheid over hen bewogen. Hij ziet naar mensen om, omdat zij zich in duisternis bevinden en Hij brengt hen op de weg des vredes. In dat voetspoor moeten/mogen wij treden als wij pastorale arbeid verrichten. Naar Mattheüs 25: hongerigen te eten geven, dorstigen te drinken geven, vreemdelingen huisvesten en bescherming bieden, wie naakt is kleden, wie ziek is bezoeken, naar gevangenen omzien.

In het pastoraat behoren wij dus alle groepen binnen de gemeente op het oog te hebben: kerkelijken, randkerkelijken, mannen en vrouwen, gehuwden, weduwen en weduwnaars, alleen gaanden, andersgeaarden, gehandicapten, kinderen, jongeren en ouderen.

Bij pastoraat wordt vaak aan de predikant en de ouderlingen gedacht, alsof het pastoraat uitsluitend aan de ambten gebonden zou zijn. Vanuit de brief aan de Hebreeënen moeten we stellen dat alle gemeenteleden ten opzichte van elkaar het 'toezien op' hebben te beoefenen. Het is wel de bijzondere verantwoordelijkheid van de ambtsdragers ernaar te streven de gemeente te helpen haar roeping na te komen, door te leiden, te begeleiden, te stimuleren en te coördineren. Voor de specifieke pastorale taak van de predikant verwijzen we ook naar hoofdstuk 7.

4.2 De taak van ouderlingen

4.2.1. Algemeen

Aan de ouderlingen vooral is het regeren van de gemeente toevertrouwd. Dit komt tot uiting in het opzicht over de prediking en het omzien naar het geestelijk welzijn van de gemeente. Hiertoe worden een aantal keren per jaar consistorievergaderingen belegd, samen met de predikant, waarin naast toerusting in het pastoraat en uitwisseling van ervaringen ook gesproken wordt over het opzicht, de prediking, de erediensten, de sacramenten en andere zaken die specifiek de ouderlingen aangaan.

Aan een aantal ouderlingen is het beheer van de kerkelijke goederen (voor zover niet van diaconale aard) toevertrouwd. Zij zijn hiertoe vrijgesteld van pastorale activiteiten, zoals huisbezoek en consistorievergaderingen. Het beheer van de kerkelijke goederen is een voluit geestelijke zaak, die eveneens de gehele kerkenraad aangaat. Het betreft hier de ouderlingen-kerkrentmeester. Voor de invulling van hun taak, zie hoofdstuk 5.

Een van de ouderlingen is specifiek belast met het jeugdwerk. Dit is de jeugdouderling. Voor meer informatie over zijn taak zie hoofdstuk 8.

Tot opbouw van de gemeente is volgens de kerkorde aan de ouderlingen toevertrouwd:

- de zorg voor de gemeente als gemeenschap;
- het dragen van medeverantwoordelijkheid voor de bediening van Woord en sacramenten;
- de ambtelijke tegenwoordigheid in de kerkdiensten;
- het toerusten van de gemeente tot het vervullen van haar pastorale en missionaire roeping;
- zo zij daartoe geroepen worden, het dienen van de kerk in de meerdere vergaderingen en tezamen met de predikanten;
- de herderlijke zorg, onder meer door het bezoeken van de leden van de gemeente en

- het opzicht over de leden van de gemeente.

4.2.2. Aanwezigheid kerkdiensten, taak bij de sacramenten

De ouderlingen worden zoveel als mogelijk verwacht in de consistoriekamer aanwezig te zijn voorafgaand aan de kerkdienst en plaats te nemen in de kerkenraadsbank. De beurten voor de dienstdoende ouderling en het doen van de afkondigingen is volgens een schema geregeld. Hierin is ook opgenomen dat de ouderlingen met regelmaat een 'vrije dienst' hebben. Tijdens een 'vrije dienst' hoeven zij niet in de kerkenraadsbank plaats te nemen.

Het is gewenst dat de dienstdoende ouderling bij een doopdienst ook aanwezig is bij de doopzitting. De dienstdoende ouderling bij het Heilig Avondmaal is zo mogelijk ook aanwezig tijdens het censura morum.

4.2.3. Vergaderingen

De ouderlingen worden verwacht aanwezig te zijn bij de maandelijkse kerkenraadsvergaderingen. Naast de kerkenraadsvergaderingen wordt een ouderling ook verwacht bij de consistorievergaderingen: minimaal twee keer per jaar komen de ouderlingen met pastorale opdracht bijeen als het consistorie. Deze bijeenkomsten dragen het karakter van toerusting. De pastorale zorgen worden er gedeeld en er worden afspraken rond het pastoraat gemaakt.

4.2.4. De pastorale taak van de wijkouderlingen en de predikant

Een heel belangrijke taak van de wijkouderlingen is het pastoraat (in het geval van de jeugdouderling het jeugdpastoraat). Hieronder volgt uitgebreide informatie over het huidige beleid t.a.v. het pastoraat, veelal in de vorm van huisbezoeken. Deels overlapt dit met de taak van de predikant. Hier wordt dus ook de pastorale taak van de predikant omschreven.

4.2.4.1 Wijkindeling

De kerkelijke gemeente Emst is verdeeld in zes wijken. Aan elke wijk is een ouderling verbonden. De wijken zijn als volgt ingedeeld:

Wijk 1: het gebied tussen de A50 en de Veluwsedijk en de meelewenden ten oosten daarvan (Nijbroek).

Wijk 2: het gebied tussen Dorpenweg en de A50 en de meelewenden ten noorden daarvan (Epe).

Wijk 3: Vaassenseweg, Hoofdweg en de meelewenden ten zuiden van Emst (Vaassen).

Wijk 4: de bebouwde kom ten westen van de Hoofdweg/Vaassenseweg exclusief het Gelders kwartier.

Wijk 5: Eperweg, gebied ten zuiden van Oranjeweg en ten westen van bebouwde kom.

Wijk 6: Oranjeweg en het gebied ten noorden/westen daarvan, en het Gelders kwartier.

Wijk 7: Jeugdwerk

4.2.4.2 Prediking als vorm van pastoraat

In elke kerkdienst vindt pastoraat plaats. De samengekomen gemeenteleden stellen zich onder het Woord van God. De pastor is als voorganger de mond van de Heere. Door middel van de Woordverkondiging worden de meeste mensen in één keer bereikt. Wij geloven dat de kerkdienst de werkplaats van de Heilige Geest is.

Verder vindt pastoraat plaats in de onderlinge ontmoeting. Dit is voor een deel ambtelijk (tijdens huisbezoeken e.d.) maar ook het pastoraat tussen gemeenteleden onderling is van grote waarde. Het is van belang om dit in de komende tijd meer te benadrukken en de gemeente hier meer bewust van te maken. Onderlinge opscherping, bemoediging, een luisterend oor, een kaartje etc. zijn vormen waarin de Heere door kan werken. We onderschatten vaak hoe belangrijk het is om pastoraal om te zien naar elkaar, en hoe opbouwend dit is voor het geestelijk leven.

4.2.4.3 Huisbezoek

Het huisbezoek, als voornaamste vorm van pastoraat, vindt in principe plaats bij alle ingeschreven

leden en bij de meelevende gemeenteleden van buiten Emst.

De wijkouderling is verbonden aan een wijk, zie de wijkindeling die hierboven is genoemd.

Vanaf de opening van het 'winterseizoen' (eind sep – begin okt) bezoeken de wijkouderlingen samen met een andere ouderling of een bezoekbroeder 1x per week zo mogelijk twee pastorale eenheden. Wijkouderlingen kunnen er naar eigen inzicht ook voor kiezen om 1 bezoek op een avond te doen en/of alleen op pad te gaan (in bijzondere situaties). Het streven is dat elke pastorale eenheid 1 keer per 2 jaar wordt bezocht.

Het is wenselijk dat de thuiswonende kinderen van het bezochte gezin zoveel mogelijk aanwezig zijn. Als er volwassen kinderen zijn, kan ervoor gekozen worden deze apart te spreken op een ander moment. Dit geldt ook voor gezinsleden die vanwege studie of werk elders, door de week niet thuis wonen.

Bij het huisbezoek staat de geestelijke welstand centraal. Bijbellezen en gebed zijn wezenlijke onderdelen. Er wordt gestreefd naar een gesprek over geloofsvragen, waarbij het heil in Christus wordt aangeprezen.

De ouderling is geroepen om geheim te houden datgene wat bij uitoefening van het ambt vertrouwelijk te zijner kennis is gekomen. Bij belangrijke pastorale of ethische vragen kan overleg worden gevoerd met andere wijkouderlingen of met de predikant.

De bezoeken worden door de wijkouderlingen en de predikant geregistreerd in LRP.

- Bezoekbroeders

Er is door de kerkenraad een aantal bezoekbroeders aangesteld. Zij bezoeken minimaal twee keer per jaar gemeenteleden die in m.n. verzorgings- en verpleegtehuizen wonen. Soms kan overleg tussen wijkouderling en bezoekbroeder nodig zijn, om e.e.a. af te stemmen.

- Diakenen

De diakenen bezoeken de weduwen of weduwnaars in de gemeente kort na het overlijden van de echtgeno(o)t(e). Daarnaast kunnen zij gemeenteleden een bezoek brengen, indien er (mogelijk) financiële of andere hulp van diaconale aard gegeven kan / moet worden.

4.2.4.4 Verjaardagsbezoek

De wijkouderlingen bezoeken de gemeenteleden van 75 jaar en ouder eenmaal per jaar, ongeveer rond hun verjaardag. Zij doen dit ook bij de weduwen of weduwnaars die jonger zijn dan 75. De predikant bezoekt in overleg met de wijkouderling de gemeenteleden die 80 jaar of ouder zijn, of alleen de kerkradioluisteraars onder hen.

Ook weduwen en weduwnaars worden bij deze bezoeken betrokken. Echtparen in bovengenoemde leeftijd worden soms rondom de verjaardagen bezocht, maar ook wel tijdens een regulier huisbezoek.

4.2.4.5 Jeugdpastoraat

We verwijzen hierbij naar hoofdstuk 8, waar o.a. de taak van de jeugdouderling t.a.v. jeugdpastoraat wordt beschreven

4.2.4.6. Ziekenbezoek

In het geval van ziekte van iemand in de wijk, wordt er, als het bij de kerkenraad bekend is, contact opgenomen door de wijkouderling of de predikant. Bij opname in het ziekenhuis wordt de zieke door de predikant bezocht. Na terugkeer uit het ziekenhuis wordt het gemeentelid doorgaans nog een keer door de predikant bezocht, hoewel dit bezoek, na overleg, ook door de wijkouderling gedaan kan worden. Is er geen sprake van ziekenhuisopname (of bijv. een poliklinische behandeling) dan wordt het betreffende gemeentelid in de regel door de ouderling bezocht.

4.2.4.7 Pastoraat rondom sterven en rouwverwerking

Stervensbegeleiding / pastoraat in de terminale fase wordt in de regel door de predikant gedaan. In overleg kan dit soms ook door de wijkouderling gedaan worden.

De wijkouderling bezoekt zo mogelijk de nabestaanden van een overledene. Indien mogelijk is de wijkouderling dienstdoend ouderling tijdens de rouwplechtigheid. De dienstdoende ouderling sluit, in de Hoeksteen, de plechtigheid af met Schriftlezing en dankgebed. Indien er een broodmaaltijd is, gebeurt dit bij het afsluiten van de broodmaaltijd. Bezoek / pastoraat in de periode na de rouwplechtigheid wordt afgestemd met de predikant. Zie hierbij ook de brochure "De laatste vijand..." - informatiebrochure over kerkelijke begeleiding bij sterven en begraven

4.2.4.8 Bijzonder pastoraat

Pastoraat dat om welke reden dan ook noodzakelijk of gewenst is, wordt in de regel door de predikant verzorgd. Dit pastoraat is heel divers: na een geboorte, ter voorbereiding op een huwelijk, voorafgaande aan een ziekenhuisopname, bij een huwelijksjubileum en dergelijke. Als er naast pastorale zorg ook andere hulp nodig blijkt, wordt er een beroep gedaan op 'Zie eens om' of op de diaconie.

4.2.4.9 Specifieke toerusting van gemeenteleden

De laatste jaren zijn er specifieke vormen van catechese en toerusting (uit)gegroeid. Te denken valt aan de voorbereiding op het huwelijk (gesprekken met de predikant), huwelijks catechese in groepsvorm, doopcatechese. De kerkenraad vindt het belangrijk om op deze manier te investeren in huwelijken en gezinnen. Te denken valt ook aan thema's rond opvoeding. Ook wordt er (mogelijk jaarlijks) een leeskring gehouden waarbij, voor ieder gemeentelid dat belangstelling heeft in enkele avonden een boek wordt besproken dat actueel is en ingaat op christen-zijn in deze tijd.

4.2.4.10 Vrouw-tot-vrouw pastoraat

Er is de laatste jaren op kleine schaal vrouw-tot-vrouw pastoraat ontstaan. De predikant of een wijkouderling kan een vrouwelijke pastorant, na goed overleg, in contact brengen met een door de kerkenraad aangezochte vrouw in de gemeente die, naast de pastorale zorg door de ambtsdrager, met de betreffende persoon kan spreken.

4.2.5. Overige deeltaken van de ouderlingen

Catechese

De ouderlingen zijn medeverantwoordelijk voor het catechetisch onderwijs aan de jongeren van de gemeente. Zij denken mee over het beleid rond de catechese en kunnen desgewenst door een bezoek aan een les blijf geven van hun betrokkenheid. In incidentele gevallen kunnen ouderlingen gevraagd worden als catecheet op te treden, meestal betreft dit de jeugdouderling.

Huwelijksdiensten

Zover de omstandigheden het toelaten is de wijkouderling dienstdoende ouderling bij huwelijksdiensten. Hij zal namens de gemeente en kerkenraad het echtpaar feliciteren en de trouwbijbel overhandigen. Zie voor meer informatie de bijlage 'Regeling rondom huwelijksdiensten'

Toerusting / cursus

Er wordt aan ouderlingen de mogelijkheid geboden om een cursus te volgen in het kader van toerusting. Deze cursus wordt veelal regionaal georganiseerd door de PKN / Geref. Bond.

4.3 Bezoeken aan nieuw-ingekomenen en vertrekkenden

Nieuw ingekomen gemeenteleden worden in eerste instantie door het welkomstcomité bezocht (met bloemetje, gemeentegids). In tweede instantie neemt de wijkouderling contact op, behalve wanneer de nieuw ingekomene dit beslist niet wenst. Vertrekkende gemeenteleden, vanwege perforatie naar

een andere gemeente of vanwege uitschrijving, worden door de wijkouderling bezocht, eventueel samen met of in overleg met de scribe i.v.m. administratieve formaliteiten (formulieren, handtekeningen etc.).

4.4. Niet thuiswonende gemeenteleden

Deze groep is te verdelen in subgroepen.

1. Studenten.

2. Elders verpleegden.

Ad.1. Studenten wonen in de regel van maandag tot en met vrijdag in een andere plaats en 's zondags bezoeken zij de dienst in Emst. Pastoraal zijn zij moeilijker te benaderen. Hierdoor dreigen zij tussen wal en schip te geraken. Telefonisch contact of e-mail blijven vooralsnog de mogelijkheden om met hen in 'gesprek' te blijven.

Ad.2. Gemeenteleden moeten soms de thuissituatie verlaten vanwege opname in een verpleeghuis. Op uitdrukkelijk verzoek van betrokkenen of familieleden kan een perforatie aangevraagd worden, zodat deze gemeenteleden aan de hervormde gemeente van Emst verbonden blijven.

4.5 Gemeenteperforatie

De leden zijn ingeschreven in het register van de gemeente, binnen welker grondgebied zij hun vaste woonplaats hebben. Dit betekent dat de we in principe niet actief leden werven buiten de gemeentegrenzen. Als gemeenteleden een verzoek indienen tot gemeenteperforatie naar een naburige gemeente worden zij door de wijkouderling bezocht. Op deze wijze toont de kerkenraad haar betrokkenheid op vertrekkende leden.

Leden, afkomstig uit andere gemeenten, die de wens tot gemeenteperforatie naar Emst te kennen geven, worden ook door één of twee ouderlingen bezocht. Indien een lid moeite heeft met de Woordverkondiging in zijn woonplaats, dan staat de kerkenraad open voor een verzoek tot perforatie. Er dient dan ook daadwerkelijk actief meeleven in de gemeente plaatsgevonden te hebben. Actieve gemeenteleden, die bijvoorbeeld verhuizen naar Epe, Oene of Vaassen, kunnen op eigen uitdrukkelijk verzoek perforeren. Actieve werving is niet gewenst. Aan perforatie van niet meelevende gemeenteleden zal de kerkenraad in principe niet meewerken. Er zullen in principe geen pastorale bezoeken gebracht worden aan leden van andere gemeenten.

4.6. Aandachts- en gebedspunten

1. Er wordt veel tijd en energie besteed aan het ouderenpastoraat. Dit is een goede zaak. De jonge gezinnen verdienen echter ook aandacht, bijv. rond opvoedingsvragen. Er kan worden gezocht naar mogelijkheden om handvatten aan te reiken rond (geloofs)opvoeding van kinderen, tieners etc. In prediking, pastoraat of evt. een cursus of thema-avond kan dit aan de orde komen.

2. Onderling pastoraat in de gemeente is zeer waardevol, zie 4.2.4.2. We zoeken naar wegen om dit meer onder de aandacht te brengen in prediking en gesprek, evt. een gemeentevond.

3. Het valt de kerkenraad op dat er verschillende gemeenteleden wel belijdenis hebben gedaan, maar niet deelnemen aan het Heilig Avondmaal. Gericht pastoraat is hierbij van belang.

4. Het gesprek op huisbezoek. Tijdens consistorievergaderingen vindt toerusting plaats rond de vormgeving van het huisbezoek: welke vragen kunnen worden gesteld op huisbezoek, hoe ga je om met kinderen en jongeren tijdens het huisbezoek, kan een huisbezoek evt. gestart worden met een beknopte Bijbelstudie, of kunnen varianten worden toegepast zoals het spel Kaarten op tafel. Er wordt steeds samen gezocht naar benaderingen die het geloofsgesprek tijdens het huisbezoek bevorderen.

5. Jongeren die elders op kamers wonen. Er dienen afspraken te komen omtrent de wijze van contact maken/houden. Telefonisch, per e-mail of via sociale media zoals Facebook is een mogelijkheid, maar het persoonlijk contact dient indien mogelijk te blijven.

Hoofdstuk 5 - Ouderlingen-kerkrentmeester

5.1 Principiële plaatsbepaling

Vanuit Gods Woord mogen we lezen van kinderen van de Heere die betrokken zijn geweest bij de bouw en herbouw van de tempel en de herbouw van de muren van Jeruzalem. Zo is daar koning David die vele voorbereidingen mocht treffen voor de bouw van de tempel, zijn zoon Salomo die de uitvoer ter hand mocht nemen. Ook kennen we de geschiedenissen van Nehemia bij de herbouw van Jeruzalem. Nehemia moest waakzaam zijn tegen de vijanden en toch moest het werk voortgaan. Ook in onze tijd mogen we de stoffelijke zaken van de gemeente van de Heere behartigen, maar de geestelijke strijd zal de boventoon moeten voeren. Waar zouden we onze kracht uit putten om te werken in de wijngaard als uit Gods onfeilbaar Woord? We mogen erop vertrouwen dat hetgeen David tegen Salomo heeft gezegd ook voor de kerkrentmeesterlijke zaken in onze tijd mag gelden; 'Wees sterk en heb goede moed, en doe het, vrees niet, en wees niet verslagen; want de Heere God, onze God zal met ons zijn; Hij zal ons niet begeven, en Hij zal ons niet verlaten, totdat wij al het werk tot de dienst van het huis des HEEREN zullen volbracht hebben' (1 Kron. 29:20 aangepast). Zo mag ook het behartigen van de stoffelijke zaken tot meerdere eer en glorie van onze Koning zijn.

Citaat uit de kerkorde:

"Aan de ouderlingen die in het bijzonder zijn aangewezen tot kerkrentmeester is bovendien toevertrouwd:

- de verzorging van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente van niet-diaconale aard;
- het bijhouden van de registers van de gemeenteleden en van het doopboek, het belijdenisboek en het trouwboek".

Zij die bevestigd zijn als ouderling-kerkrentmeester worden niet verbonden aan een wijk en zullen in de regel vrijgesteld zijn van het bezoeken van consistorievergaderingen en regulier huisbezoek. Wel dienen zij bij toerbeurt te fungeren als dienstdoend ouderling.

5.2 Huidige situatie

Beheer

Het college van kerkrentmeesters (CvK) bestaat uit drie ouderlingen-kerkrentmeesters waarvan een voorzitter, een secretaris en een penningmeester.

De penningmeester is bevoegd betalingen te doen namens de gemeente, met inachtneming van het door de kerkenraad vastgestelde beleidsplan en de begroting. Voor bijzondere betalingen geldt een maximaal bedrag van € 5.000,-. Voor betalingen boven dit bedrag zijn voorzitter en penningmeester of secretaris en penningmeester gezamenlijk bevoegd. Bij afwezigheid van de penningmeester treedt de voorzitter op als diens plaatsvervanger.

Het CvK is aangesloten bij de Vereniging voor kerkrentmeesterlijk beheer in de PKN. De jaarrekening en begroting worden ter goedkeuring aangeboden aan het regionale college voor de behandeling van beheerszaken.

De kerkelijke gebouwen zijn verzekerd. Daarnaast loopt er een rechtsbijstandsverzekering en een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering bij de Vereniging voor kerkrentmeesterlijk beheer in de PKN.

Onder de verantwoordelijkheid van het CvK vallen:

- Onderhoud kerkelijke gebouwen (oa kerk, de Hoeksteen, pastorie)
- Onderhoud kerkelijke terreinen (oa parkeerterrein, tuin)
- Traktament predikant
- Salarissen personeel
- Beheer website

Het onderhoud wordt zoveel mogelijk in eigen beheer uitgevoerd.

Commissie van Bijstand

Ter ondersteuning van haar taken is er een Commissie van Bijstand (CvB) bestaande uit 8 personen. De leden van de CvB zijn lidmaten van de gemeente en worden benoemd door het CvK na goedkeuring van de kerkenraad. Commissieleden kunnen niet tegelijkertijd lid zijn van de kerkenraad. De leden van de CvB worden voor een tijdvak van 4 jaren benoemd en zijn ten hoogste twee maal herkiesbaar. Bij een tussentijdse vacature wordt in de eerstvolgende vergadering van het CvK een voordracht opgesteld voor de kerkenraad.

De taken van de CvB zijn:

- het inzamelen van gelden in de kerkdiensten;
- het verwerven van kerkelijke bijdragen;
- het assisteren van het CvK bij acties en activiteiten.

Daarnaast kan de commissie om advies gevraagd worden voor:

- het opstellen van de begroting en jaarrekening;
- het kopen, verkopen, bouwen en verbouwen van kerkelijke gebouwen en goederen;

Zo dikwijls als de voorzitter en de secretaris van het CvK dit nodig achten, maar minimaal twee maal per jaar, dan wel wanneer 2 leden van de CvB dit schriftelijk met redenen vermeld verzoeken, beleggen de voorzitter en de secretaris van het college CvK een gezamenlijke vergadering. In het laatste geval gebeurt dit binnen veertien dagen nadat dit verzoek is ingediend. De voorzitter zorgt ervoor dat elk lid van de CvB, met uitzondering van spoedeisende gevallen, tenminste een week voor het houden van een gezamenlijke vergadering schriftelijk wordt uitgenodigd, zoveel mogelijk onder vermelding van de te behandelen onderwerpen.

De vergaderingen van de CvB worden door een lid van het CvK voorgezeten.

De notulen worden door een lid van de CvB gemaakt en in de aansluitende vergadering ter goedkeuring voorgelegd.

Medewerkers

- **Koster:** deze staat voor enkele uren per week op de loonlijst. Zijn taak bestaat uit assisteren bij de eredienst, waaronder verwarming, klokluiden, openen en sluiten, psalmborden en avondmaalstafel gerekend worden.
- **Organisten:** het CvK heeft één vaste organist in loondienst. Daarnaast zijn er enkele andere organisten, die de erediensten bij toerbeurt begeleiden en hiervoor een vrijwilligersvergoeding ontvangen.
- **Schoonmaken:** dit wordt door vrijwilligers van de gemeente gedaan. Zij verzorgen het schoonmaken van alle zalen en toiletten van 'De Hoeksteen' met uitzondering van de keuken.
- **Beheerder Hoeksteen:** deze staat voor enkele uren per week op de loonlijst. Zijn of haar taak bestaat uit het beheren van 'De Hoeksteen' zoals:
 - Openen en afsluiten van het gebouw. Afsluiten houdt in: licht uit, deuren en ramen dicht, verwarming laag, buitendeuren op slot.
 - Zalen klaarzetten voor catechisatie, vergaderingen, activiteiten van verenigingen, gemeenteavonden en dergelijke.
 - Beheer van de keuken inclusief verantwoording voor goede werking apparatuur en het schoonhouden van keuken en apparatuur.
 - Inkopen en beheren van de voorraden ten behoeve van de keuken.
 - Voeren van de administratie en het opstellen en innen van rekeningen voortvloeiend uit de activiteiten gehouden in de Hoeksteen.
 - Contactpersoon begrafenissen en verantwoordelijk voor de bediening van familie en gasten.

- Medewerkers kerkelijk bureau: ter ondersteuning van het CvK voeren enkele medewerkers (gemeenteleden) administratieve taken uit. Deze medewerkers hebben de gelofte van geheimhouding afgelegd.

Ledenregistratie

Door het CvK wordt het ledenbestand bijgehouden via het L.R.P. Elke wijkouderling heeft toegang tot het digitale ledenbestand d.m.v. het L.R.P. voor zover het leden van zijn wijk betreffen.

'De Hoeksteen'

Voor het beheer van het kerkelijk centrum 'De Hoeksteen' is een beheerder of beheerster aangesteld. Hierboven is omschreven welke werkzaamheden verwacht worden van de beheerder van 'De Hoeksteen'.

Richtlijnen gebruik kerkelijke gebouwen

In het document 'Regels en algemene voorwaarden bij gebruiken en bij verhuur kerkelijke gebouwen Hervormde gemeente Emst' worden nadere richtlijnen genoemd voor het gebruik en vergoeding van 'De Hoeksteen' en andere faciliteiten.

De aula en andere kerkelijke gebouwen worden ter beschikking gesteld voor begrafenisplechtigheden. Er wordt geen medewerking verleend aan crematies.

Vergaderfrequentie

Gewoonlijk wordt 11 maal per jaar vergaderd waarbij in het voorjaar bijzondere aandacht is voor de jaarrekening en in het najaar voor de begroting. In bijzondere gevallen wordt een extra vergadering gehouden. Streekvergaderingen worden zoveel mogelijk door een afvaardiging van het college bezocht indien ze van belang zijn voor de gemeente.

Financiële middelen

Het CvK van de Hervormde Gemeente Emst heeft naast de kerkelijke gebouwen en pastorie geen eigen bezittingen. Dit houdt in dat er ook geen inkomsten uit bezittingen zijn. Het gemeentewerk wordt gefinancierd uit zgn. 'levend' geld, d.w.z. geld dat door de gemeente bij elkaar gebracht wordt. De belangrijkste bronnen zijn de vrijwillige bijdragen, de collecten in de eredienst en overige giften. De inkomsten uit de vrijwillige bijdrage(n) stabiliseren al enkele jaren rond de € 70.000. Gelukkig constateren we een lichte groei van inkomsten uit de vrijwillige bijdragen, collecten en giften.

Het CvK ontvangt inkomsten uit:

- 2 collecten bij iedere kerkdienst, waarvan:
 - 1 bestemd voor Rente en aflossing de Hoeksteen
 - Ieder kwartaal 1 doelcollecte aan de uitgang
- Bid- en dankdagcollecte
- Vrijwillige bijdragen
- Solidariteitskas
- Giften
- Acties
- Verhuur kerkelijke gebouwen
- Rente van bankrekeningen

De uitgaven van het CvK betreffen:

- Salarissen en traktementen
- Premies solidariteitskas
- Afdracht kerkrentmeesterlijk quotum
- Elektra, gas, water

- Onderhoud gebouwen en installaties
- Onderhoud tuinen en terreinen
- Verzekeringen
- Rente en aflossing lening

5.3 Beleid voor de toekomst

De financiële situatie van de Hervormde Gemeente Emst is gezond te noemen. De kerk en pastorie verkeren in redelijk goede staat van onderhoud. Het verenigingsgebouw 'De Hoeksteen' is in 2013 grondig gerenoveerd en uitgebreid.

Er is een aanvang gemaakt met het opstellen van een plan van aanpak en een meerjarenplanning. Hieruit zal dan automatisch een meerjarenbegroting volgen.

Als de gemeente groeit zal het CvK zich uiteindelijk moeten beraden over opnieuw een uitbreiding van de kerkzaal. Hierbij zal dan vooreerst gedacht moeten worden aan een inpandige oplossing (galerij). Deze oplossing voor de capaciteit is de goedkoopste mogelijkheid.

De samenwerking tussen het CvK en de CvB is altijd van groot belang gebleken en dit zal ook zo blijven. Veel zaken zijn door zelfwerkzaamheid van beide colleges aangepakt (al dan niet aangevuld met andere vrijwilligers). Werkzaamheden die de financiële draagkracht van het CvK te boven gaan worden ondersteund door geldwervingsacties in de gemeente. Deze acties worden door de gemeente breed gedragen.

Wanneer de meerjarenplanning en -begroting gereed is zal het CvK haar financiële middelen beter en gestructureerd kunnen inzetten met betrekking tot de te verwachten onderhoudskosten.

Het CvK bezint zich de komende jaren op mogelijkheden om meer geld in de gemeente te genereren ter bekostiging van de stijgende lasten van het gemeente-zijn.

Vanuit de meerjarenbegroting kan het tijdstip van financiële reserveringen worden aangegeven. Hierbij zal de onderhoudsstaat van de kerkelijke gebouwen inclusief de pastorie een maatgevende rol spelen. In de meerjarenbegroting zal ook aandacht worden geschonken aan de afschrijvingstermijn van de kerkelijke gebouwen en inventaris. Vanaf het vaststellen van de meerjarenplanning zal structureel/periodiek een bedrag moeten worden gereserveerd (renovatie/bouwfonds) om de kosten van restauratie, herstel of vervanging te kunnen voldoen.

Voor vervanging van grote bouwkundige onderdelen zal ruimschoots van te voren een reservering moeten worden gedaan.

De gazons en perken dienen er netjes bij te liggen. Dit wordt zoveel mogelijk met vrijwilligers geregeld. Het groot onderhoud, eenmaal per jaar, wordt door vrijwilligers en de CvB uitgevoerd.

Al enkele jaren bestaat de wens om de archivering van gemeentestukken, (hierbij valt te denken aan correspondentie, verslaglegging, financiële boekhouding etc.) centraal te verzorgen. De huidige situatie voorziet onvoldoende in de behoefte en voldoet derhalve niet. Het CvK zal zich nader beraden over de inkleding en uitvoering van een centraal archiefsysteem.

Voor wat betreft personeelsbeleid geldt dat mocht er een vacature ontstaan, deze niet automatisch door het aannemen van een nieuwe kracht wordt opgevuld. Eerst dient beoordeeld te worden of en hoe de vacature door het inzetten van vrijwilligers kan worden opgevuld.

Hoofdstuk 6 - Diakenen

6.1 Principiële plaatsbepaling

Diakonia betekent dienst. Het is één van de centrale woorden uit het Nieuwe Testament. Diakonia is het geheel van de dienst van de gemeente van Christus, zowel van de ambtsdragers als van de gemeenteleden. Daarmee onderscheidt de christelijke gemeente zich van de wereld om haar heen. Christenen moeten zich vooral richten op het dienen van de Heere Jezus Christus. Hij trekt het spoor, dat al de Zijnen door het geloof leren gaan. In Zijn kracht kunnen ze anderen dienen en tot een zegen zijn.

Echte diakonia richt zich op God en mensen. Daarbij gaat de dienst aan de Heere boven alles. De liefde tot de naaste komt daaruit voort en wordt er door gevoed en gesterkt. Die twee zijn geen concurrerende taken, maar vormen samen één doorgaande beweging, waarin het Koninkrijk van God zich baan breekt in deze wereld.

In Handelingen 6 staat de verkiezing van de eerste diakenen beschreven. Sindsdien is dit ambt er in de Kerk geweest. Volgens het bevestigingsformulier zullen diakenen de gaven van de gemeente verzamelen en blijmoedig uitdelen. Ondertussen gaat de taak van diakenen verder dan alleen met geldelijke middelen bezig zijn, maar hebben zij goed te doen aan alle mensen, in het bijzonder aan de huisgenoten van het geloof. Daarbij zullen ze in navolging van Jezus vooral oog moeten hebben voor hen die geen helper hebben. Tevens dienen ze de gemeente op te roepen om elkaars lasten te dragen, om zo de wet van God te vervullen.

De diakenen hebben in de Bijbel geen regeerambt, maar staan de ouderlingen terzijde in de diaconale taken. Toch staan zij als ambtsdragers niet alleen naast maar ook tegenover de gemeente om haar van Godswege te blijven bepalen bij haar diaconale roeping. De diakenen participeren in iedere kerkenraadsvergadering en spreken mee over alle aan de orde zijnde zaken.

6.2 Huidige situatie

6.2.1 Taken

In het verleden zijn er verschillende commissies in de gemeente door de diaconie opgericht, of heeft zij daartoe het initiatief genomen. Daarnaast heeft de diaconie de aanzet gegeven tot verschillende werkzaamheden, die in de gemeente gebeuren. Deze taken worden nu door gemeenteleden uitgevoerd. Wel hebben de diakenen vaak nog een controlerende en/of adviserende taak en houden ze regelmatig contact met de commissies en personen.

Hierna worden een aantal taken van de diakenen opgesomd:

- Dienstbetoon aan alle mensen. Dit in de ruimste zin van het woord;
- Het dienen aan de avondmaalstafel;
- Financiële hulp aan hen die dit nodig hebben en op andere wijze deze hulp niet krijgen;
- Meeleven en geestelijke hulp bieden aan hen die een moeilijke periode doormaken;
- Bezoeken van weduwen en weduwnaren ca. 6 weken na het overlijden van de partner.
- Jeugddiaconaat;
- Inzameling van de collecten tijdens de eredienst;
- Geven van informatie over collectedoelen (via kerkbode, enz.);
- Uitzending verzorgen van de kerkdiensten via kerkradio t.b.v. hen die (tijdelijk) niet meer de kerkdiensten kunnen bezoeken.
- Zitting in een aantal commissies van de gemeente: Werkgroep Oost Europa (hulp / contacten met zuster gemeente te Siniob in Roemenië) en HandSaam (hulpdienst voor het dorp i.s.m. St. Present).
- Contact houden met: vrijwillige hulpdienst 'Zie eens om' (verlenen tijdelijke hulp / bezoeken alleenstaanden), vertegenwoordiger in identiteitsraad / diaconale adviesraad van De Boskamp

en De Wendhorst, ABC Marco en Mirjam Vos (werk onder asielzoekers), contactpersoon voor Adoptiekinderen Woord en Daad (17 kinderen), contactpersoon voor Stichting Ontmoeting en docent godsdienstles basisschool De Spreng;e;

- Overleg met diaconieën in de gemeente Epe in het overlegorgaan Diaconaal Netwerk;
- Doorverwijzing van hen die rust nodig hebben naar De Herberg te Oosterbeek;
- Ondersteuning van en werving voor vakantieweken voor gehandicapten;
- Ronddelen van kerstbakjes aan ouderen, weduwen / weduwnaren en gehandicapten.
- Financiële steun geven aan stichtingen en verenigingen met een diaconaal doel in binnen- en buitenland. In het bijzonder noodhulp na rampen;
- Financiële zorg voor evangelisatiewerk (o.a. TRC en Dabar) en bibliotheek.

De diaconie kan besluiten nieuwe taken op te pakken, indien dit nodig wordt geacht en indien deze op het diaconale vlak liggen. Hierbij zal ze ook waar nodig andere gemeenteleden inschakelen.

6.2.2 Financiële middelen

De diaconie verkrijgt de diaconale gelden uit een aantal bronnen. Allereerst heeft de eerste collecte tijdens de eredienst een diaconale bestemming. Meestal is dit een gericht diaconaal doel. Ook bij de avondmaalstafel kan gegeven worden uit dankbaarheid.

Bij de uitgang van de kerk hangen bakjes, waarvan de inhoud bestemd is voor de adoptiekinderen. De kerkradioluisteraars worden vier keer per jaar bezocht. Giften zonder doelvermelding worden verdeeld tussen diaconie en kerkvoogdij. Daarnaast worden er giften ontvangen uit de gemeente.

Een belangrijke bron van inkomsten is het onroerend goed. De diaconie bezit diverse landerijen. Uit de opbrengst hiervan worden diaconale instellingen ondersteund en worden ook andere kosten betaald (zoals boekhoudkosten). Ook zijn er wel instellingen van minder diaconale aard die steun ontvangen. Steeds dient men echter rekening te houden met de bedoelingen van degene, die de middelen ter beschikking heeft gesteld.

Om in de toekomst dit te kunnen blijven financieren is het gewenst dat de onroerende goederen behouden blijven. Het beleid van de diaconie is om niet te groeien in bezit en in vermogen. Voor overschotten op de resultatenrekening wordt een passende, diaconale bestemming gezocht.

6.3 Beleid voor de toekomst

- De diaconie wenst een goed samenspel tussen pastoraat, diaconaat en 'Zie eens om', om zo goede aandacht en zorg te kunnen verlenen aan de gemeenteleden.
- De diaconie wil de diaconale bewustwording van de jeugd stimuleren.
- Een gedeelte van de diaconale gelden worden gebruikt voor niet diaconale doelen in de gemeente. De diaconie wil er voor waken dat diaconale gelden zo veel mogelijk een diaconale bestemming krijgen.
- De diaconie wil zich in samenspraak met de gehele kerkenraad, bezinnen op de mogelijkheid van een diaconale collecte op de Bid- en/of Dankdagen.
- De diaconie vindt het belangrijk dat de gemeente voldoende informatie ontvangt over de bestemming van de collectes. Zij zoekt naar goede vormen van publiciteit.
- De diaconie is zich er meer en meer van bewust dat zij niet alleen een taak heeft richting de gemeenteleden, maar ook richting de mensen van ons dorp buiten de gemeente. Zij zoekt naar mogelijkheden om iets te betekenen voor deze mensen, wat aansluit bij haar diaconale roeping. Hiertoe is HandSaam opgericht, maar we willen hiervoor aandacht blijven houden.
- In deze tijd van een terugtrekkende overheid op diverse terreinen, bestaat de mogelijkheid dat er vaker een beroep op de diaconie wordt gedaan. De diaconie wil de ontwikkelingen in de politiek

volgen (denk aan de WMO) en waar mogelijk hierop invloed uitoefenen (eventueel via het Diaconaal Netwerk).

- Financiële ondersteuning van personen, zowel gemeenteleden als niet-gemeenteleden, is de afgelopen jaren sterk gegroeid. De diaconie wil onderzoeken of het criteria kan opstellen voor deze hulp, die ons helpen om hierin steeds op een rechtvaardige wijze te handelen.

Hoofdstuk 7 - Predikant

De predikant, die deel uit maakt van de kerkenraad, is door de kerkenraad, en mitsdien door God Zelf, naar de gemeente geroepen voor de verkondiging van het Woord. Omdat hij fulltime als predikant beschikbaar is en ook als zodanig door de gemeente onderhouden wordt, vervult hij een belangrijke rol in het totale gemeentelven. Hij is bij veel activiteiten en contacten betrokken. De predikant vult zijn werkzaamheden in, in nauw overleg met de gehele kerkenraad en geeft ook opening van zaken over zijn verrichte arbeid. In de regel is de predikant de voorzitter van de kerkenraad – in overleg draagt een andere ambtsdrager zorg voor het leiden van de kerkenraadsvergadering.

Als bijlage is een profielschets opgenomen voor de predikantsplaats, die voor het beroepen van een nieuwe predikant zo nodig wordt aangepast.

Wat betreft de taak van de predikant t.a.v. de prediking, verwijzen we naar paragraaf 2.1.

Voor wat betreft het specifieke beleid t.a.v. pastoraat en de taak van de predikant hierbij, verwijzen we naar paragraaf 4.2.4 .

Voor de taak van de predikant bij de catechese verwijzen we naar paragraaf 8.2.1.

Hoofdstuk 8 - Jeugdwerk

8.1 Principiële plaatsbepaling

Met het jeugdwerk in de Hervormde Gemeente van Emst willen we een bijdrage leveren aan het vervullen van de Bijbelse opdracht om aan de kinderen en jongeren door te vertellen: wie de HEERE is, wat Hij heeft gedaan en wat Hij van ons vraagt. Gedacht wordt daarbij aan teksten als: Ps. 78: 4-6a en Deut. 6: 5-7.

De Bijbel houdt ons voor, dat de (kleine) kinderen er helemaal bij horen. In het doopformulier wordt onderstreept, dat ook de jonge kinderen al lid zijn van de christelijke gemeente. Zoals b.v. blijkt uit één van de doopvragen: *"belijdt u dat onze kinderen (...) toch in Christus geheiligd zijn en daarom als leden van Zijn gemeente behoren gedoopt te zijn?"*.

Dat de kerk geroepen is om de ouders te helpen bij het onderwijs in de leer die naar de godzaligheid is, wordt duidelijk uit de derde doopvraag: *"beloofst u en neemt u voor uw rekening deze kinderen, van wie u vader en moeder bent, bij het opgroeien in deze leer naar uw vermogen te onderwijzen en te laten onderwijzen?"*.

Juist vanuit de doop worden wij geroepen om de jongeren de rijkdom van Gods beloften bij te brengen, opdat onze jongeren in de weg van waarachtige bekering en oprecht geloof de God van hun doop persoonlijk zullen leren kennen. De opdracht tot geloofsonderricht klemmt te meer daar onze jongeren reeds vóór hun doop lid zijn van de Chr. gemeente en daarom onder de zorg vallen van de gemeente, in wier schoot zij ontvangen zijn.

8.2 Huidige situatie

8.2.1 Catechese

Aan alle jongeren die de basisschool verlaten hebben, wordt catechese aangeboden. Catechese ligt voor ons principieel op de lijn Doop –belijdenis -Avondmaal en is daarom geloofsonderricht: niet alleen gericht op verstandelijke kennis, maar ook op toepassing en verwerking in het dagelijks geloofsleven. Jongeren die de leeftijd van 18 jaar bereikt hebben, kunnen in principe deelnemen aan de belijdeniscatechese.

Momenteel wordt in 4 groepen (verdeeld naar leeftijd) catechese gegeven en aan 1 groep belijdeniscatechese. De leeftijdsgroep 12/13 werkt vanaf september 2016 met de methode 'Houdt vast'. Vanaf de leeftijdsgroep 14/15 wordt gebruik gemaakt van de methode 'Leren om te leven'. Bij de groepen tot en met 17 jaar is er sprake van mentorcatechese. Er wordt naar gestreefd per seizoen 20 keer catechese te geven à 3 kwartier. 95% van de catechisanten komt uit kerkelijk meelevende gezinnen en bezoekt ook zelf met regelmaat de kerkdiensten. Van de jongeren onder de 16 volgen er veel reformatorisch vervolgonderwijs. Toch komen we onder de jongeren verschillende leefwerelden tegen.

De catechese wordt in principe verzorgd door de predikant, bij de jongste groepen ondersteund door mentoren. Momenteel wordt één groep geleid door een bijstand in de catechese. Om de jongeren diaconaal bewuster te maken, staat er tijdens elke les een collectebus voor een diaconaal project. Hoewel we dankbaar zijn voor het huidige functioneren van de catechese, moeten we ervoor blijven waken dat de catechese fris en doordacht blijft. De predikant brengt de kerkenraad ieder jaar op de hoogte van de te gebruiken stof, de deelnemende (belijdenis)catechisanten en de tijden. Het staat de kerkenraadsleden vrij om een avond bij te wonen. De ouderlingen hebben medeverantwoordelijkheid voor de catechese en het toezicht hierop. Daarnaast willen we de betrokkenheid van de ouders bij de catechese stimuleren.

We achten het van groot belang dat er lijn zit in de catechese. De Heidelberger Catechismus biedt de geloofsleer thematisch en persoonlijk aan. Tussen het 12^e en 18^e levensjaar van de catechisant moeten alle thema's aan de orde zijn geweest (te denken valt aan schema's als 'geloof, gebod en gebed', 'ellende, verlossing en dankbaarheid' en 'schepping, zondeval, verlossing en verheerlijking'). Bij de keuze van het lesmateriaal moet niet alleen de didactische kwaliteit beoordeeld worden, maar ook de inhoudelijke.

Belijdeniscatechisanten hebben in de regel tweemaal een gesprek met de predikant en de jeugdouderling: aan het begin van het catecheseseizoen en aan het eind van het seizoen.

8.2.2 Jeugdclubs

Jongensclub 'Jozef' en Meisjesclub 'Tabitha' voor jongeren van 9 – 12 jaar komen in het winterseizoen eens per week in De Hoeksteen bij elkaar.

'Jotham' (vanaf 1998) en 'Mathanja' zijn beide clubs voor jongens en meisjes van 13-15 jaar. Er is onderling overleg door de leiding, om beide groepen werkbaar te houden. In de praktijk komt men bij 13- jarige leeftijd eerst op 'Jotham'.

Jongerenclub 't Spant' is voor de jeugd van 16 jaar en ouder. Voor de pauze is er bijbelstudie. Na de pauze met elkaar erover doorspreken en gezellig samenzijn. Eens per jaar wordt er een weekend georganiseerd, waarbij Bijbelstudie/Preekbespreking en ontmoeting centraal staan.

8.2.3 Kader en kadervorming

De jeugdclubs worden bewust klein gehouden om een positief werk- en overdrachtklimaat te bewerkstelligen. Het streven is maximaal 20 leden per club. De leiding is in handen van een drietal leiders per club, waarbij er onderling is afgesproken dat er per seizoen per club maar één kan stoppen. Bij een vacature worden er namen voorgedragen door de jeugdraad. De kerkenraad bespreekt deze lijst met namen en geeft haar goedkeuring. De jeugdouderling gaat vervolgens contact opnemen met de betreffende personen. Er zijn gelukkig tot op heden geen langdurige vacatures.

8.2.4 Time Out

Mogelijk minimaal eens per maand is er een Time Out avond in de kelder van 'de Hoeksteen'. Per seizoen is er aan het begin een datum- en themaplanning beschikbaar, bovendien worden deze avonden in de kerkbode aangekondigd. Het open jeugdwerk is voor jongeren vanaf 15 jaar. Het is een avond met accent op ontspanning en ontmoeting. Er wordt door de teamleden een korte overdenking/avondsluiting gehouden, met Bijbeltekst of Bijbelgedeelte, gebed en enkele liederen.

8.2.5 Jeugdraad

Om de kerkenraad te adviseren in de voortdurende bezinning op het jeugdwerk, is een aantal jaren geleden een jeugdraad in het leven geroepen. De jeugdraad bestaat uit alle leidinggevendenden van de clubs en de jeugdouderling met een jeugddiaken. De jeugdraad vergadert circa 2 maal per jaar. In de praktijk is de jeugdraad met name een organisatorisch orgaan waarin acties worden voorbereid, plannen worden besproken en centrale data worden afgesproken.

8.2.6 Jeugdouderling

De kerkenraad kan een bijzondere opdracht toekennen aan een ouderling, zoals de jeugdouderling. Deze is in de regel niet verbonden aan een wijk en is vrijgesteld van regulier huisbezoek. De jeugdouderling dient bij toerbeurt te fungeren als dienstdoend ouderling.

- De jeugdouderling is voorzitter van de Jeugdraad en van de Stuurgroep. De Stuurgroep bereidt beleidsvoorstellen voor ten behoeve van de Jeugdraad. De jeugdouderling onderhoudt contacten met de leidinggevendenden van de clubs en met de teams van Kompas (het open jeugdwerk). Hij is aanspreekpunt en verantwoordelijke rond het vervullen van vacatures t.a.v. leiding van de clubs en Kompas, in overleg met de kerkenraad.
- De jeugdouderling is medeverantwoordelijk voor de catechese, waarbij hij zich met name richt op de organisatie en structuur ervan. Bij afwezigheid van de predikant kan hij worden gevraagd, als catecheet op te treden.
- Verder onderhoudt de jeugdouderling de contacten met de HGJB en met regionale betrokkenen rond het jeugdwerk.
- Hij stuurt ook de muziekgroep aan die wordt gevormd door jongeren uit de gemeente. In dit kader en als voorzitter van de jeugdraad is hij ook betrokken bij diverse samenkomsten en de organisatie daarvan, zoals de jaarlijkse Kerstsamenkomst voor de jeugd, opening en sluiting winterwerk etc.
- De jeugdouderling is tevens verantwoordelijk voor het kringwerk in de gemeente dat de jongeren en jongvolwassenen betreft (tot ongeveer 40 jaar). Hiervoor onderhoudt hij de contacten met de kringleiders.
- De jeugdouderling informeert de kerkenraad op hoofdlijnen (beleid, vervulling van vacatures e.d.).
- De jeugdouderling verzorgt het jeugdbezoek. Dit betreft de jongeren van 16 jaar en ouder, tot het moment dat zij openbare geloofsbelijdenis afleggen. Bijbellezen en gebed zijn de vaste onderdelen van deze avond. Hiernaast is er ruimte voor gesprek over o.a. persoonlijk geloof, gebed, problemen, uitgaansleven, muziek, verkering, gemeentelieven, schoolleven, werkkring. De jeugdouderling kan bij dit jeugdbezoek daartoe bekwame gemeenteleden inschakelen.

De kerkenraad als geheel is eindverantwoordelijk voor het beleid rond het jeugdwerk in de gemeente.

8.2.7 Jeugddiaken

Om de diaconale facetten van het jongerenwerk en de diaconale hulp aan jongeren gestalte te geven, is één van de diakenen aangewezen als jeugddiaken. Tot op heden ontbreekt een duidelijk profiel van zijn werkzaamheden.

8.3 Accenten voor de toekomst

1. De laatste jaren is er meer kennis en inzicht gekomen in de gedragingen van jongeren. Daarbij wordt aandacht geschonken aan leer- en denkniveau, interesses, intelligentie, groepsgedrag etc. Het is de moeite waard om de nabije toekomst met elkaar na te denken of de leeftijdsgebonden groepsactiviteiten zoals catechisaties en verenigingen aansluiten bij het eerder genoemde inzicht. Wellicht kunnen deskundigen de leidinggevendenden daarin ondersteunen. Dit zou er toe kunnen leiden dat sommige activiteiten meer 'over de leeftijden heen' opgezet gaan worden. Te denken valt aan: kompasavond voor jong en oud; preekbespreking; opening winterwerk en sportieve activiteiten.

2. De eredienst draagt in onze gemeente een sober karakter. Dit in tegenstelling tot de uitbundige maatschappij waar onze jongeren deel van uitmaken; dat uitbundige geldt soms ook voor christelijke bijeenkomsten en evenementen waaraan deelgenomen wordt. Een groot deel van onze jongeren waardeert desondanks de sobere zondagse erediensten. Het gaat namelijk om de kern: het Woord van God. Belangrijk is om deze betrokkenheid te blijven stimuleren; dit kan onder andere door hen te betrekken bij de preekvoorbereiding en ook door preekbesprekingen. Het is belangrijk om na te gaan of jongeren maximaal betrokken worden bij de verschillende samenkomsten (naast de erediensten). Krijgen ze voldoende platform om hun ideeën, gedachten en muziek te uiten en vorm te geven.
3. De clubs voor de leeftijdscategorie 12 t/m 15 jaar kenmerken zich door het ontspannende karakter. Het feit dat voorafgaand aan de club (mentor)catechese wordt gegeven, heeft er toe geleid dat er geen duidelijk beleid (programma) is over het onder de clubaandacht brengen van geestelijk of maatschappelijk vormende zaken. Het meer 'inhoud' geven van de clubs zal niet alleen de betrokkenheid van de jongeren vergroten, maar ook de motivatie van de leidinggevenden.
4. De jeugddiaken en de jeugdouderling zorgen voor inbreng van de jeugd bij diaconale projecten onder de jongeren (zoals van de HGJB) en gezamenlijk kunnen ze jongeren diaconaal bewust maken. (projecten, vluchtelingenwerk, diaconaal vrijwilligerswerk etc.)
5. Er kan worden overwogen om de catechese te gaan starten vanaf 10 jaar, waarbij de eerste jaargangen accent kan worden gelegd op Bijbelkennis.
6. Voor de toekomst is een aandachtspunt om gestructureerd jeugdpastoraat op te zetten. Dit om alle jongeren in beeld te houden en met hen mee te leven in voor- en tegenspoed.

Hoofdstuk 9 - Vorming en toerusting

Naast de zondagse erediensten is er een scala aan mogelijkheden binnen de gemeente die hieronder wordt beschreven. Het is goed dat er ook doordeweeks mogelijkheden zijn om de kennis van Gods Woord te vergroten en om toegerust te worden over onderwerpen wat betreft onze houding als christen in deze wereld.

9.1 Verenigingen

9.1.1 Mannenvereniging 'Onderzoekt de Schriften'

In de Hervormde Gemeente van Emst is sinds 1946 een vereniging voor mannen actief. Zij heeft als doel het bestuderen van de Schrift en doet dit aan de hand van, meestal zelfgemaakte, inleidingen. Zij heeft als uitgangspunt Gods onfeilbaar Woord. Zij houdt in het voorjaar haar sluitingsavond. Daarnaast wordt er ongeveer 12 keer per seizoen vergaderd. De leden maken gebruik voor het maken van hun inleiding van diverse schriftverklaringen. Na het houden van de inleiding worden gespreksvragen in groepen besproken. De ledenwerving vindt met name plaats door persoonlijke benadering.

Organisatie:

De mannenvereniging heeft een zelfstandig bestuur. De leden betalen jaarlijks contributie. De vereniging is aangesloten bij de 'Bond van Ned. Herv. Mannenverenigingen'. De leden ontvangen het bondsblad de 'Hervormde Vaan'. Daarnaast houdt zij contact met de (streek)verenigingen door het bezoeken van de vergaderingen. Verder bezoekt een aantal mannen de jaarlijkse Bondsdag.

9.1.2 Vrouwenvereniging 'Weest Getrouw'

De vrouwenvereniging 'Weest Getrouw', opgericht in 1970, is aangesloten bij de Bond van Hervormde Vrouwen Verenigingen op geref. grondslag. Het bestuur van 'Weest Getrouw' bestaat uit 5 personen: de eerste en tweede presidente, de eerste en tweede secretaresse en de penningmeesteresse. Zij treden af volgens een rooster. De leden van de vereniging kiezen de nieuwe bestuursleden.

Op de verenigingsavonden worden de Bijbelstudies uit de 'Hervormde Vrouw', het maandblad van de Bond besproken.

De leden zijn op basis van vrijwilligheid betrokken bij het leiden van de Bijbelstudie en het afsluiten van de avond door het voorlezen van een gedicht en het opgeven van een psalm of een lied.

'Weest Getrouw' en de zustervereniging 'Manninne' helpen de Emstermarktcommissie bij het organiseren (en uitvoeren) van de verkoping. De Emstermarktcommissie geeft informatie met betrekking tot de plannen en de besteding van de verwachte opbrengst.

'Weest Getrouw' onderhoudt contact met de Ring Noord Oost Veluwe door het bezoeken van de ringbijeenkomsten. De betrokkenheid bij het werk van de Bond van Hervormde Vrouwen Verenigingen op geref. grondslag krijgt gestalte door het bijwonen van de ontmoetingsbijeenkomsten die elk voor- en najaar worden georganiseerd. Daarnaast wordt de jaarlijkse Bondsdag door leden van de vereniging bezocht.

'Weest Getrouw' heeft goede contacten met 'de Christenvrouw' en 'Manninne'. Dit wordt zichtbaar in gezamenlijke bijeenkomsten in de advents- en lijdenstijd.

9.1.3 Jonge vrouwenvereniging 'Manninne'.

Ongeveer eenmaal per drie weken komen een aantal, meest jongere, vrouwen op de dinsdagochtend bijeen om samen de Bijbel te bestuderen a.d.h.v. een inleiding uit de 'Hervormde Vrouw'. Dit wordt bij toerbeurt in tweetallen voorbereid. Tijdens deze morgens wordt door de dames van 'Wees Getrouw' op de kinderen gepast. Om ook op een creatieve wijze samen bezig te zijn, wordt op vrijwillige basis geholpen bij en voor de jaarlijkse verkoping in november en gaat men eenmaal per jaar een dag samen uit.

De vereniging is opgericht in 1993. Zo veel als mogelijk houdt zij contact met de regionale-, en landelijke verbanden. De leden betalen jaarlijks hun contributie waarvan ook het lidmaatschap van de ring en het abonnement van de 'Hervormde Vrouw' wordt betaald.

Toerusting over actuele/ethische onderwerpen vindt plaats door middel van artikelen in het maandblad.

Manninne draait goed; het is een kleine, actieve groep. Veel vrouwen werken overdag (denk ook aan ongehuwde vrouwen met vaak een fulltime baan) en/of gaan (soms met echtgenoot) naar een van de Bijbelkringen.

9.1.4. De Christenvrouw

Naast de beide vrouwenverenigingen heeft de landelijke vereniging 'De Christenvrouw' ook een afdeling in Emst. Op de avonden worden o.a. geloofsonderwerpen behandeld. De kerkenraad ziet hierbij als heel positief dat ook randkerkelijke vrouwen uit het dorp of de nabije omgeving hierin participeren.

9.2 Bijbelkringen

In de gemeente functioneren een groot aantal bijbelkringen. Deze komen in huiskamers bijeen, omdat hier doorgaans een ontspannen sfeer gecreëerd kan worden. Er is sprake van flinke deelname en ook goede opkomst. De leeftijd varieert van het moment van belijdenis doen tot 40 a 45 jaar. Bij sommige kringen is een 'ouder' gemeentelid (soms een ambtsdrager) aanwezig. De kringleiders worden aan het begin van het seizoen bijeengeroepen door de jeugdouderling. Er wordt gezamenlijk een boekje gekozen, of keuze uit enkele boekjes voorgelegd. Sommige seizoenen wordt gekozen voor een gezamenlijke avond ter afsluiting van het seizoen, met alle kringen samen.

Aandachtspunt :

– de bijbelkringen mogen worden gestimuleerd om echt studie te maken van de Bijbel of de geloofsleer, dus ook diepgang aan te brengen in de avonden.

9.3 Aandachtspunten bij de verenigingen en kringen

De kerkenraad constateert dat er breed in de gemeente soms kennis van de Bijbel en de geloofsleer ontbreekt, zeker ook bij de ouderen. Sommige gemeenteleden geven dit ook expliciet zelf aan. In het pastoraat is te constateren dat een gebrek aan kennis van het geloof ook geloofsgroei of geloofszekerheid belemmert. Dit kan mensen tevens tegenhouden om bijv. een vereniging of bezinningsuur bij te wonen, bang om een vraag gesteld te krijgen. Dit kan een vicieuze cirkel zijn want op deze manier groeit hun kennis niet en krijgen zij behalve in de kerkdiensten weinig geestelijke leiding. Zij leren niet van anderen. Mensen blijven soms in verwarring of op afstand omdat er scheve of vage beelden van God en geloof heersen. Enkele ideeën hierbij:

1. voor mensen die weinig kennis hebben, geldt dus dat zij vaak ook niet op een vrouwen- of mannenvereniging zitten en daar ook niet bij lijken te passen. In dat geval kan een 'eenvoudige Bijbelkring' (kleine groep) onder leiding van bijv. een ambtsdrager een idee zijn.
2. Verder zou een vorm van lidmatencatechese iets kunnen zijn, onder leiding van de predikant of andere ambtsdrager, waarbij in een serie avonden in de Hoeksteen, geloofsthema's worden belicht (bijv. grote lijnen in de Bijbel, OT en NT, bekering, zekerheid van het geloof, stille tijd, etc). Dit kan ook uitgezonden worden via de kerkradio. Hierbij moet vooral oog zijn voor mensen die minder kennis (menen te) hebben.
3. In het algemeen ziet de kerkenraad de 'geloofsgesprekken' die de toerustingscommissie organiseert, in dit kader ook als heel positief. Het is belangrijk om dit te stimuleren in de gemeente en ouderen er ook bij te betrekken.
4. Preekbesprekingen voor de hele gemeente kunnen heel positief en opbouwend zijn.
5. Op huisbezoeken kan gepeild worden waar behoefte aan is of over welke thema's gemeenteleden meer willen weten. Mogelijk kan een 'vragenbus' of een vragenlijst dienen om wensen in kaart te brengen, omdat er soms veel vragen leven maar mensen er niet mee durven te komen. Het vraagt veel voorzichtigheid en wijsheid om de hier bedoelde groep gemeenteleden 'mee te krijgen' in activiteiten die groei van geloofskennis als doel hebben.

9.4 Ouderenwerk.

9.4.1. Doel ouderenwerk

Het ouderenwerk heeft een bijzondere plaats. Binnen de gemeente wordt waargenomen dat verscheidene ouderen om gezondheidsredenen de zondagse erediensten (deels) niet meer kunnen bezoeken en steeds meer uit het gezichtsveld van de gemeente verdwijnen. Het is daarom van belang dat zij, maar niettemin ook de andere ouderen uit de gemeente, betrokken worden bij de gemeente door onder meer het organiseren van ouderenmiddagen of het afleggen van bezoeken aan hen.

9.4.2. Ouderencommissie

De ouderencommissie bestaat uit zes gemeenteleden waarvan tenminste één diaken is. Het is wenselijk dat er ook jonge gemeenteleden zitting nemen in de commissie. De commissie benoemt uit haar midden één van de leden als voorzitter. De kerkenraad benoemt, op aanbeveling van de commissie, nieuwe leden uit de gemeente. De zittingstermijn van leden bedraagt 4 jaar en zijn maximaal twee maal herkiesbaar.

9.4.3. Bijeenkomsten en activiteiten

Er worden per winterwerkseizoen een achttal ouderenmiddagen door de ouderencommissie georganiseerd, waaronder een paas- en een kerstviering. De bijeenkomsten vinden plaats in 'De Hoeksteen'. Deze middagen zullen zo mogelijk worden geopend door de predikant, die ook zorg zal dragen voor een meditatie. De predikant kan desgewenst worden vervangen door een aan te wijzen gemeentelid of ambtsdrager. Het tweede gedeelte zal ruimte bieden voor ontspanning en

ontmoeting. Soms zal er een spreker uitgenodigd worden, maar ook is er een mogelijkheid om een spel met elkaar te spelen.

De commissieleden werven ouderen in de gemeente vanaf 65 jaar zo mogelijk minimaal eenmaal per jaar. Voor regulier bezoekwerk worden eventueel ook "Zie eens om" medewerkers ingeschakeld. Verder organiseert de commissie een dag uit die jaarlijks in de maand juni wordt gehouden.

9.4.4. Attenties voor de ouderen

Gemeenteleden van 75 jaar en ouder en weduwen en weduwnaars ontvangen voor de kerst een kerst attentie in de vorm van een bakje fruit o.i.d., aangevuld met een kerstgroet van de gemeente. Deze attentie wordt door de diaconie bekostigd en rondgebracht door een groep vrijwilligers.

Aandachtspunt:

1. De middagen zouden bij voorkeur kostendekkend moeten zijn.
2. Er moet evenwicht zijn tussen geestelijke en niet geestelijke onderwerpen.
3. Er moet gestreefd worden naar verhoging van het aantal bezoekers.

9.5 Bibliotheek

De bibliotheek heeft als doel om de jeugd en de ouderen de gelegenheid te geven om een goed boek te lezen. De inhoud moet dan ook overeenstemmen met de christelijke leer.

Ze is doorgaans op maandagavond en dinsdagavond geopend. Er kan gezocht worden o.a. aan de hand van een catalogus. Er is een commissie die dit werk verzorgt en ook regelmatig voor aanvulling en onderhoud van het boekenbestand zorgt. Eenmaal per jaar wordt er vergaderd onder voorzitterschap van een diaken.

De bibliotheek is eigendom van de diaconie. De financiering van de bibliotheek vindt zo mogelijk plaats door het heffen van abonnementsgelden. Het aantal leners bestaat uit ongeveer 100 gezinnen. De bibliotheek krijgt steeds meer een regionale functie, de betrokkenheid en ook het assortiment groeit.

Hoofdstuk 10 - Missionair werk

10.1 Evangelisatie

10.1.1. Principiële plaatsbepaling

- *God evangeliseert.* Hij doet dat ook in onze tijd, door Woord en Geest. 1 Thess 1:5, 2: 13. Deze gedachte kan veel kramp wegnemen. Zijn we bereid ons te laten gebruiken? Uit liefde tot God, als opdracht van de Heere Jezus, uit liefde tot de naaste (bewogenheid, gunnend zijn), en tot verheerlijking van Gods Naam. Er is slechts één Naam om behouden te worden. 'Gij zult mijn getuigen zijn' is een bevel maar ook een belofte.
- *Vurig en volhardend gebed is wezenlijk.* Hand 1:14, 4:23vv, Ef.6:18,19 Col 4: 2-4, 2 Thess 3:1. Om de doorwerking van de Heilige Geest in de gemeente (hartstocht voor God, bewogenheid, motivatie) maar ook om leiding van God, om mensen op onze weg te plaatsen, ons de juiste woorden in de mond te leggen.
- *Getuige-zijn hoort vanzelfsprekend bij het christen-leven.* Hand. 2: De gemeente 'bedreef geen evangelisatie' maar was eenvoudig gemeente zoals door God bedoeld. Zie ook Mattheus 10:32-33. Ieder kan hiervoor de eigen gaven gebruiken. Hierdoor komt een veelkleurigheid tot stand (1 Kor. 12/14, Ef 3:18), die meewerkt om allerlei mensen te bereiken. In het Nieuwe Testament werden niet allen speciaal als evangelist 'vrijgesteld'. Zie bijv. Hand. 13:5, 9:15, Ef. 3:8, sommigen hebben een speciale roeping.
- *Christenen moeten ook tot een getuigend leven (woord en daad) worden opgeroepen én toegerust.* Bewustwording van onze houding, maar ook concrete aanwijzingen zijn nodig, zie bijv. Col. 4:5,6 1 Thess 4:11,12 1Petr 2:11-17, 3:8-17 en 1 Petr 4. De gemeente als geheel en individuele gelovige afzonderlijk behoort zich bewust te zijn van de uitstraling en houding.

Maar altijd verbonden aan een levend geloof in Jezus Christus, uit Hem voortkomend, en niet als een uiterlijk vernis. Het blijft Geesteswerk.

- *Een getuige verdiept zich in de leefwereld van 'hen die buiten zijn', zoals Paulus op de Areopagus. Zie ook 1 Kor 9:20-22. Gaat naast mensen staan, gelijkwaardig. Weet dat hij mede-zondaar is. Erkent dat de kerk ook fouten maakt, maar dat God anders is. Een christen die 'de waarheid in pacht heeft', antwoorden schijnt te hebben op alle vragen, stoot af. Juist door zichzelf te zijn, 'ook gewoon mens te zijn' kan een christen een 'naaste' zijn voor de ander. Medemenselijkheid (meeleven, dienstbaarheid) kan meewerken in het getuige-zijn.*

10.1.2 Huidige situatie

Vanuit de toerustingscommissie (TRC) vinden de volgende activiteiten plaats:

- Preekbesprekingen (stimuleren van geloofsgesprekken in de gemeente)
- Mensen (rand- en buitenkerkelijken) interesseren voor de Bijbel en kerk door middel van het aanbieden van cursussen (bijv. Op Weg cursus).
- Vakantie Bijbel Week (VBW)
- Goed Nieuws Club
- DABAR-werk
- Verplaatsbaar tekstbord langs de weg
- Volkskerstzang
- Koffiedrinken na de dienst
- Welkomstcomité (gasten zondagochtend welkom heten en wegwijs maken)
- Oppas voor de jongste kinderen (0-2 jarigen) tijdens de kerkdienst
- OpStap (3-6 jarigen): Bijbelonderwijs tijdens de oppas op zondagochtend
- Toerusting van gemeenteleden door het geven van cursussen (door IZB -medewerkers)

10.1.3 Aandachts- en gebedspunten

a. De gemeente kent te weinig een vanzelfsprekende missionaire houding. Zij is te weinig 'naar buiten gericht'. Getuige-zijn is in onze gemeente nog te weinig een vanzelfsprekend onderdeel van het christen-leven. Er is bijvoorbeeld weinig animo voor het DABAR-werk.

b. Getuige-zijn wordt in de gemeente teveel verbonden aan specifieke evangelisatie-activiteiten, terwijl getuige-zijn vooral plaatsvindt in ons gewone, dagelijkse leven. De praktijk leert namelijk dat als mensen tot geloof komen, dit gebeurt door middel van het contact met een christen als vriend, medestudent, buurman, collega e.d. (vriendschapsevangelisatie).

c. Er is veel schroom in de gemeente ten aanzien van het geloofs-gesprek (ook onderling). Er is behoefte aan toerusting (hoe verwoord ik mijn geloof?).

d. Er is te weinig oog voor publiciteit. Positieve krantenartikelen over kerkelijke activiteiten of als gemeente participeren in dorpsactiviteiten beïnvloeden het beeld dat niet-christenen hebben over de kerk positief.

10.1.4 Toekomstig beleid

a. Veel aandacht geven aan evangelisatie-activiteiten via de kerkbode of in de diensten, om zo de betrokkenheid van de gemeente bij deze activiteiten te vergroten. Hierbij wordt veel nadruk gelegd op de voorbede.

b. De toerustingscommissie denkt na over activiteiten om de gemeente verder toe te rusten in het getuige-zijn. Bijvoorbeeld activiteiten toegespitst op: bewustwording van de relevantie van het geloof in het leven van alledag; leren om de kern van ons persoonlijk geloof in eigen woorden aan een ander te vertellen; het aspect 'getuige -zijn' dichter bij eigen leven en eigen omgeving brengen; ontwikkelen van een missionaire houding; open/onbevangen contact met niet-christenen.

Daarom willen we de huidige activiteiten voortzetten en blijven nadenken over evangelisatie onder jongeren en ouderen

c. Het organiseren van 'diensten voor belangstellenden' blijft vooralsnog ook de aandacht van de commissie houden.

- d. Meer 'uitbuiten' van de sterke punten van onze gemeente: veel (gemotiveerde) jeugd, praktisch dienstbetoon e.d.
- e. Alerter beleid ten aanzien van publiciteit/pers. Meer aandacht voor de vraag hoe we als kerk in de Emster samenleving naar voren komen.
- g. Diverse gemeenteleden maken deel uit van niet-kerkelijke besturen en verenigingen om mede van daaruit te getuigen en te sturen. Beleid is om dat te (blijven) stimuleren.

10.2 Zending

10.2.1 Visie

Het doel van de zending is het uitdragen van het Evangelie door de dienst der barmhartigheid, onderwijs en verkondiging. Elke gemeente, dus ook de gemeente van Emst, heeft de roeping om mee te bouwen aan Gods kerk wereldwijd. Heel de wereld moet het Evangelie horen, voordat Jezus zal terugkomen (Mattheüs 28:19, Handelingen 1:8).

De gemeente is betrokken bij de zending door gebed, financieel- en daadwerkelijk meeleven.

10.2.2 Huidige situatie

Het doel van de werkgroep zending is het bevorderen van het zendingsbewustzijn in de gemeente. Enige jaren was onze gemeente deelgenotengemeente van het GZB project "Torajakerk" in Indonesië. In het voorjaar 2016 eindigde dit project rond de fam. De Goeien. Vanaf die tijd wordt de familie Geluk financieel gesteund voor hun werk in Peru.

De werkgroep zorgt voor het organiseren van een jaarlijkse zendingszondag waarop de gemeente geïnformeerd wordt over het lopende project.

De werkgroep 'zending' zorgt daarnaast voor zakjes en foldermateriaal rondom de drie collectes voor de GZB, namelijk de voorjaar-, Pinkster-, en najaarszendingscollecte.

Ook de opbrengst van de Emstermarkt is bestemd voor het project. Rondom de GZB collectes verschijnt er een stukje in de kerkbode, waar de gemeente dan ook opgeroepen wordt om lid te worden van de GZB. Ook de jaarlijkse zendingsdag, door de GZB georganiseerd, wordt in de kerkbode vermeld. De werkgroep verzorgt de verkoop van de dagboekjes 'een handvol koren'. Verder staat er een postzegelbus in 'De Hoeksteen'. Het financiële meeleven vanuit de gemeente is goed. De werkgroep zending komt gewoonlijk rond de GZB collectes bijeen.

Namen voor nieuwe commissieleden worden ter goedkeuring aan de kerkenraad voorgelegd en daarna door de voorzitter van de commissie benaderd.

10.2.3 Aandachtspunten

De commissie wil meer leden werven voor de GZB, zowel jong als oud.

De commissie ziet het als haar taak om het deelgenoten-gemeente zijn, verder uit te bouwen.

Ieder jaar stuurt de commissie haar jaarverslag naar de kerkenraad ter informatie.

Profielschets predikantsplaats

De kerkenraad hanteert voor de predikantsplaats de volgende profielschets:

'De Hervormde Gemeente te Emst kent 1 fulltime predikantsplaats. Een predikant wordt beroepen door de kerkenraad met meerderheid (lieft: unanimitieit) van stemmen. Gezien de omvang van de gemeente en de intensiteit van het werk, gaat de voorkeur uit naar een predikant die reeds één of meerdere gemeenten gediend heeft.

Wat zijn persoon betreft, wordt van de predikant verwacht dat hij:

- een vrome en eerlijke levenswandel heeft
- van harte instemt met de Schrift als het Woord van God en de daarop gebaseerde 3 formulieren van enigheid;
- in staat is om met alle geledingen van de gemeente te communiceren;
- de hem ter beschikking gestelde pastorie bewoont.
- Wat de werkzaamheden betreft, wordt van de predikant verwacht dat hij:
- de gemeente voorgaat in de verkondiging van het Woord van God, in ieder geval 70 keer per jaar, en daarbij tevens de sacramenten bedient
- pastoraat beoefent aan alle gemeenteleden, in voorkomende gevallen. Hierbij valt vooral te denken aan rouw- en trouwpastoraat (inclusief het leiden van rouw- en trouwdiensten), jonge gezinnen pastoraat, ouderenpastoraat en crisispastoraat;
- voldoende tijd neemt om te studeren;
- de catechese, zoveel als mogelijk, verzorgt (om zo het contact met de jongeren van de gemeente in stand te houden)
- betrokken is bij de verschillende actieve commissies;
- mede leiding geeft aan kringwerk en voortgezette catechese;
- de kerkbodeberichten redigeert;
- en de kerkenraadsvergaderingen leidt.
- De kerkenraad stimuleert de inzet van de predikant in het bovenplaatselijk kerkelijk werk'

Plaatselijke regeling ten behoeve van het leven en werken van de Hervormde Gemeente te Emst

versie 1 januari 2017

Aanhangsel bij het beleidsplan 2016 - 2019

Samenstelling kerkenraad

De kerkenraad bestaat uit de volgende ambtsdragers:

- 1 predikant
- 7 ouderlingen
- 3 ouderlingen-kerkrentmeester
- 4 diakenen

1 Verkiezing van ambtsdragers

Algemeen

- Alleen belijdende leden zijn stemgerechtigd
- Alleen belijdende leden kunnen tot een ambt verkozen worden
- Stemmingen geschieden schriftelijk
- Per belijdend lid is slechts 1 volmacht stem toegestaan

Verkiezing van ouderlingen en diakenen

- De reguliere verkiezing vindt momenteel plaats in het voorjaar
- Lidmaten van de gemeente worden uiterlijk 4 weken voor de verkiezing opgeroepen tot het indienen van namen van hen die voor vervulling van de vacature in aanmerking komen
- De kerkenraad is gemachtigd tot voorjaar 2017 zelfstandig uit de ingediende aanbevelingen een dubbeltal samen te stellen. Hieruit wordt door de lidmaten der gemeente een ambtsdrager verkozen tijdens een stembusverkiezing
- nieuwe ambtsdragers krijgen een zittende ambtsdrager ter begeleiding toegewezen

Verkiezing van predikanten

- Ter voorbereiding van de verkiezing en de beroeping van een predikant stelt de kerkenraad een beroepingscommissie in. De gemeente wordt uitgenodigd schriftelijk en ondertekend bij de kerkenraad aanbevelingen in te dienen van personen die naar haar mening voor verkiezing in aanmerking komen.

2 Werkwijze van de kerkenraad

- a. De kerkenraad vergadert in de regel elke derde dinsdag van de maand. In de zomervakantie worden in de regel geen vergaderingen gehouden
- b. De predikant of consulent is in de regel preses van de kerkenraad
- c. Uit de overige leden verkiest de kerkenraad een scriba
- d. De kerkenraad kiest jaarlijks in de eerste vergadering uit zijn midden een moderamen bestaande uit ten minste een preses, een scriba en een assessor. In het moderamen hebben ten minste een predikant, een ouderling, een ouderling-kerkrentmeester en een diaken zitting.
- e. De kerkenraad wordt uiterlijk 4 dagen voor de vergadering, door het moderamen, middels een agenda, uitgenodigd
- f. Van de vergaderingen wordt een schriftelijk verslag gemaakt dat in de volgende vergadering wordt vastgesteld
- g. Wanneer de kerkorde dat voorschrijft, hoort de kerkenraad de gemeente in een daartoe belegde bijeenkomst. Deze bijeenkomst wordt minstens 1 keer in het kerkblad vermeld en minstens 2 keer in de kerkdiensten afgekondigd.

- h. De vergaderingen zijn besloten. Wel kan de kerkenraad ten aanzien van bepaalde agendapunten adviseurs in zijn vergadering uitnodigen
- i. Het lopend archief van de kerkenraad berust bij de scriba
- j. De kerkenraad laat zich indien gewenst bijstaan door diverse commissies. In elke van deze commissies heeft ten minste één kerkenraadslid zitting

3 Besluitvorming

Besluiten worden na gemeenschappelijk overleg en zo mogelijk met eenparige stemmen genomen. Blijkt eenparigheid niet bereikbaar, dan wordt besloten met meerderheid van de uitgebrachte stemmen, waarbij blanco stemmen niet meetellen.

4 De kerkdiensten

- a. Elke zondag worden 2 kerkdiensten belegd
- b. Bij de bediening van de Heilige Doop kunnen doopleden en belijdende leden de doopvragen beantwoorden
- c. Lidmaten van de gemeente en gasten, die in eigen gemeente toegang hebben tot het Heilig Avondmaal worden toegelaten tot het Heilig Avondmaal
- d. Uitsluitend een wettig huwelijk tussen man en vrouw worden kerkelijk bevestigd en ingezegend
- e. Zij die kerkelijke bevestiging en inzegening van het huwelijk begeren, dienen uiterlijk 6 weken van tevoren dit kenbaar te maken bij de kerkenraad
- f. Tenminste 3 weken van tevoren wordt de gemeente middels afkondiging in kerkdienst en kerkblad in kennis gesteld van deze kerkelijke huwelijksbevestiging
- g. Een aanstaand bruidspaar heeft, voorafgaande aan de kerkelijke bevestiging van het huwelijk, een aantal gesprekken met de predikant
- h. De orde van dienst in huwelijksdiensten is in overeenstemming met de gebruikelijke zondagse orde van de dienst
- i. Rouwplechtigheden zijn geen ambtelijke diensten en kunnen zowel in de Hoeksteen als in de kerk gehouden worden. In rouwdiensten is het gebruik van bloemen slechts terughoudend toegestaan.
- j. De kerkenraad werkt niet mee aan crematieplechtigheden

5 Vermogensrechtelijke aangelegenheden – kerkrentmeesterlijk

Wat betreft deze vermogensrechtelijke aangelegenheden gelden de bepalingen zoals die in de kerkorde vermeld zijn.

- a. Het college van kerkrentmeesters wordt gevormd door de ouderlingen-kerkrentmeester
- b. In de eerste vergadering van het kalenderjaar wijst het college de voorzitter, secretaris, penningmeester/administrator en hun vervangers aan
- c. De penningmeester is bevoegd betalingen te doen namens de gemeente, met inachtneming van het door de kerkenraad vastgestelde beleidsplan en de begroting, tot een maximaal bedrag van € 5.000,00. Voor betalingen boven dit bedrag zijn voorzitter en penningmeester of secretaris en penningmeester gezamenlijk bevoegd. Bij afwezigheid of ontstentenis van de penningmeester treedt de voorzitter op als diens plaatsvervanger.

6 Vermogensrechtelijke aangelegenheden – diaconaal

Wat betreft deze vermogensrechtelijke aangelegenheden gelden de bepalingen zoals die in de kerkorde vermeld zijn.

- a. Het college van diakenen bestaat uit 4 leden
- b. In de eerste vergadering van het kalenderjaar wijst het college de voorzitter, secretaris, penningmeester/administrator en hun vervangers aan
- c. De penningmeester is bevoegd betalingen te doen namens de gemeente, met inachtneming van het door de kerkenraad vastgestelde beleidsplan en de begroting, tot een maximaal bedrag van € 5.000,00. Voor betalingen boven dit bedrag zijn voorzitter en penningmeester of secretaris en penningmeester gezamenlijk bevoegd. Bij afwezigheid of ontstentenis van de penningmeester treedt de voorzitter op als diens plaatsvervanger

7 Begrotingen, jaarrekeningen, collecteroosters

- a. Collecteroosters worden voor 1 januari van het betreffende jaar vastgesteld;
- b. De kerkenraad stelt ultimo november de conceptbegrotingen voor het volgende jaar vast en legt die ter inzage aan de gemeente voor.
- c. Vervolgens stelt de kerkenraad de begrotingen vast.
- d. De kerkenraad stelt (zo mogelijk) voor 1 mei de ontwerpjaarrekeningen van het voorafgaande jaar vast; deze ontwerpjaarrekeningen worden in haar geheel of in samenvatting in de gemeente gepubliceerd en tevens gedurende een week in haar geheel voor de leden van de gemeente ter inzage gelegd.
- e. Vervolgens stelt de kerkenraad de jaarrekeningen vast.

“De laatste vijand...”

informatiebrochure over kerkelijke begeleiding bij sterven en begraven in de Hervormde Gemeente te Emst

De laatste vijand

Dat ons leven als het gras is, lezen we op verschillende plekken in de Bijbel. Wij weten allen dat ons leven eenmaal wordt afgebroken door de dood. De praktijk bevestigt dat. Toch schuiven wij het nadenken over ons einde vaak voor ons uit. Dat betreft de praktische kant: de bezinning op de begrafenis en wat daarna komt; dit betreft ook de geestelijke kant, namelijk de vraag of wij in Christus zullen sterven en in Hem uitzicht hebben op het eeuwige leven. Hebt u hier met uw naasten al eens over gesproken? Wanneer wij in ons leven hierover hebben gesproken, kunnen veel pijnlijke en moeilijke vragen na ons sterven achterwege blijven.

Kerkelijke begeleiding

De kerkelijke gemeente leeft met haar leden mee in alle situaties van het leven. Dat geldt zeker voor rouw. Naast de pastorale ondersteuning van stervenden en hun familie zoekt zij gelegenheid om op de dag van de begrafenis woorden van troost en vermaning uit de Bijbel te spreken tot de nabestaanden. Wanneer u een op de dag van de begrafenis een rouwplechtigheid wenst, is het goed uw predikant reeds in te lichten als er sprake is van een ernstig ziekbed waarbij met de dood rekening gehouden moet worden. Alle leden van de Hervormde Gemeente te Emst kunnen op hem en de kerkenraad een beroep doen.

De sterfdag

Wanneer iemand overleden is, dient de predikant zo spoedig mogelijk te worden ingelicht, tegelijk met een begrafenisondernemer. De predikant licht de wijkouderling in. Op de sterfdag zelf hoeft nog niet alles voor de begrafenis te worden geregeld; alleen datum en tijdstip van rouwplechtigheid en begrafenis moeten zo snel mogelijk worden vastgesteld.

Wilt u ook een rouwbrief aan de kerkenraad sturen?

Voor het opbaren van overledenen beschikt ons gebouw De Hoeksteen over een afgesloten opbaarruimte. Hiervan heeft alleen de beheerder en de begrafenisondernemer een sleutel. Voor het gebruik van De Hoeksteen bij begrafenissen is een uitgebreider reglement van kracht. Dit reglement is bekend bij de beheerder van de Hoeksteen, de kerkenraad en de begrafenisondernemers.

Omdat de predikant nauw moet samenwerken met de begrafenisondernemer willen wij er sterk voor pleiten dat een begrafenisondernemer wordt ingeschakeld die affiniteit met de kerkelijke gezindte heeft. Adressen vindt u bijvoorbeeld in de Hervormde Kerkbode; u kunt ook uw predikant raadplegen.

Tussen sterven en begraven

In de dagen voor de begrafenis zal de predikant met de naaste familie (1^e en 2^e graad) spreken over de invulling van de rouwplechtigheid. De familie heeft dan ook de gelegenheid om over de overledene te vertellen wat voor de predikant belangrijk is.

Condoleren

Meestal is er gelegenheid tot condoleren op de avond voor de begrafenis. Dit vindt plaats in het gebouw waar de overledene is opgebaard. Het voordeel van een avond-condoleance is dat het voor de meeste mensen mogelijk is de familie te condoleren. Bij het condoleren voor of na de begrafenis is het voor velen niet mogelijk.

De dag van begraven

In gebouw De Hoeksteen is ruimte voor ongeveer 200 personen tijdens een rouwplechtigheid. Het is ook mogelijk een rouwplechtigheid in de kerk te houden. Een rouwplechtigheid is geen ambtelijke dienst. De eigen predikant leidt de rouwplechtigheid, in vacaturetijd de consulent. Vooraf is met de familie gesproken over eventueel te zingen psalmen en het in- en uitleidend orgelspel. We kunnen hiervoor een beroep doen op onze eigen organisten. De kerkenraad wil het zingen in rouwplechtigheden graag stimuleren. Wanneer in een rouwplechtigheid gezongen wordt, is een gestencilde orde van dienst nodig. Deze wordt door de begrafenisondernemer gemaakt op basis van wat de predikant aandraagt.

In een rouwplechtigheid worden geen collecten gehouden.

Van de rouwplechtigheid wordt een geluidsopname gemaakt. Ook kan ervoor gezorgd worden dat de dienst via de kerktelefoon te beluisteren is.

Wanneer voor de gang naar de begraafplaats gebruik gemaakt wordt van volgauto's, is het aan te raden hierin ook een plaats voor de predikant en de ouderling te reserveren.

Op de begraafplaats zijn de handelingen sober. Het open graf spreekt zijn eigen taal. Eventuele toespraken dienen sober en kort te zijn. De begrafenisondernemer geeft gelegenheid voor toespraken nadat de predikant is uitgesproken.

De kerkenraad hecht er zeer veel waarde aan dat de overledene ook echt wordt begraven, dat de kist ook daadwerkelijk en zichtbaar in de aarde wordt neergelaten. Het bijbelse spreken over begraven als het zaaien van een zaad in de akker is één van de motieven hierachter.

Na een eenvoudig grafwoord zal de predikant voorgaan in het belijden van het algemeen en ongetwijfeld christelijk geloof (de 12 Artikelen) en in het bidden van het Onze Vader.

Vaak keert de stoet terug naar het gebouw waar de rouwplechtigheid gehouden is. Er is dan nog gelegenheid tot condoleren, en er staat een koffietafel gereed. De predikant opent in de regel deze koffietafel met gebed, terwijl de aanwezige (wijk)ouderling de maaltijd afsluit met schriftlezing en dankgebed. Het is goed om kort daarna van de familie afscheid te nemen.

Het leven gaat verder

Na de dag van de begrafenis gaat voor de meeste mensen het gewone leven weer verder. Voor hen die de lege plaats dagelijks ervaren, is dat anders. De predikant houdt pastoraal contact.

Vroeger bestond de gewoonte van het 'rouwbrengen in de kerk'. De zondag na de begrafenis is de naaste familie gezamenlijk in de kerk, waar met name voor hen voorbede wordt gedaan. Indien een familie dat wenst, kunnen in de kerk zitplaatsen gereserveerd worden. Geef dit tijdig door aan uw predikant of de koster.

Wat kost het?

De kosten die gemaakt worden voor het gebruik van de Hoeksteen (opbaren, condoleance, rouwplechtigheid en koffietafel) worden schriftelijk te uwer kennis gebracht. In overleg met de begrafenisondernemer kunnen deze kosten vanuit een begrafenisverzekering betaald worden.

De pastorale begeleiding rond sterven en begraven, evenals het leiden van een rouwplechtigheid, zijn in principe kosteloos. Wel valt te overwegen, ook als u geen financiële band met de gemeente (meer) hebt, een vrijwillige bijdrage aan de kerkvoogdij over te maken.

Crematie?

De kerkenraad heeft grote moeite met crematie. De Bijbel en onze geloofsbelijdenis spreken op een heel andere wijze over het lichaam dat gestorven is. Daarom kan de kerkenraad op geen enkele wijze medewerken aan een crematieplechtigheid. Ook wordt de Hoeksteen niet beschikbaar gesteld voor opbaren, condoleren en rouwplechtigheden, voorafgaand aan een crematie.

Uw persoonlijke gedachten

Naar aanleiding van het bovenstaande hebt u ongetwijfeld uw eigen gedachten over de wijze waarop u zelf in de toekomst begraven wilt worden. Deel deze gedachten met uw naaste familie, eventueel met uw predikant, en leg ze bij voorkeur schriftelijk vast. Dit geldt ook voor tekstkeuze op de rouwkaart en psalmkeuze in de rouwplechtigheid.

Tenslotte

De dood is een vijand. Hij hoort niet bij het leven. De dood is aangrijpend: van tijd naar eeuwigheid. Sterven betekent bovendien: verschijnen voor de Rechter van hemel en aarde. Ziende op onze schuld en zonden kunnen wij niet anders dan vrezen dat deze rechtvaardige Rechter ons met de eeuwige dood zal straffen.

Jezus Christus echter kwam op aarde om plaatsvervangend te lijden en te sterven. Hij ging naar de hemel om plaats te bereiden. Voor wie: voor allen die in Hem geloven als Koning en Zaligmaker. Voor wie in Hem gelooft, is de dood het einde niet, maar het begin van eeuwige heerlijkheid!

Januari 2016 Kerkenraad Hervormde Gemeente Emst

Plaatselijke regeling rondom huwelijksdiensten van de Hervormde

Gemeente te Emst

versie 1 januari 2016

Aanhangsel bij het beleidsplan 2016 - 2019

- De kerkenraad vindt het belangrijk dat de huwelijksdienst van een bruidspaar dat in de Emster kerk wil trouwen, wordt geleid door de eigen predikant. Zij gaat er daarbij vanuit dat of de man of de vrouw lid is van de Hervormde Gemeente Emst.
- De kerkenraad vindt het belangrijk dat zowel de eigen predikant als de gastpredikant tijdens de huwelijksdienst de in Emst gehanteerde (zondagse) liturgie hanteren.
- Mocht er (om bijv. familiale of pastorale redenen) een verzoek worden ingediend om in Emst getrouwd te worden door een predikant van een andere gemeente, dan wordt die mogelijkheid geboden als betreffende predikant ook 's zondags in Emst zou mogen voorgaan.
- Huwelijksdiensten in Emst zullen onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad van Emst plaatsvinden, tenzij er zwaarwegende redenen zijn daarvan af te wijken.
- De kerkenraad hecht er waarde aan dat Emster huwelijksdiensten, die door de eigen predikant worden geleid, in principe plaatsvinden in eigen kerkgebouw.